

دامپرواران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجله دامپرواران

عضو «انجمن صنفی نشریات تخصصی کشاورزی و صنایع غذایی کشور» می باشد

ماهنامه تحلیلی - کشاورزی

شماره انتشار بین المللی ISSN 1680-1350

صاحب امتیاز:
نشرآوران اقتصاد سبز

مدیر عامل مؤسسه نشر آوران اقتصاد سبز:
منصور انصاری

مدیر مسئول:
مهندس محسن بیژن پور
mnbijanpoor@yahoo.com

دبیر هیات تحریریه:
منصور انصاری
ansari@damparvaran.com

زیر نظر هیات تحریریه

خبرنگار - دبیر سازمان آگهی ها:
حجت اله انصاری (جابری)

ویراستار و دبیر گزارش:
فرانک مسعودی

خبرنگاران:
عبدالحسین باخدا
سیاوش انصاری، محدثه بیگ زاده

مترجم و خبرنگار:
مهدی رجول زنفولی

طراح، صفحه آرا و حرفه چینی:
سیدعمار هاشمی

طراح جلد و آگهی رنگی:
حجت اله انصاری (جابری)

چاپ، لیتوگرافی و صحافی:
چاپ میران

تهران - خیابان سعدی شمالی، خیابان منوچهری، کوچه
ژاندارک، پلاک ۴

تلفن: ۳۳۹۰۵۲۷۷، ۳۳۱۱۲۳۳۴

فکس: ۳۳۹۵۳۴۰۴

نشانی: تهران - میدان توحید - خیابان توحید
خیابان نادر - پلاک ۳۷ ساختمان مجله دامپرواران
تلفن: ۵۴-۶۶۹۴۶۲۵، ۶۶۹۱۳۱۶۲، فکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳
همراه: ۰۹۱۲۱۳۸۸۶۱۲، جابری، ۰۹۱۲۱۳۹۱۰۵، انصاری
کد پستی: ۱۴۵۷۸۴۸۷۱

◆ آنچه در این شماره می خوانید:

- ۱۰ اقتصاد کشاورزی، رکود و رکورد رشد را شکست (سر مقاله).....
- ۱۲ تجربه ارزنده نمایشگاه تکنولوژی زیر ساخت های کشاورزی را از دست ندهید (عباس کشاورز).....
- ۱۴ نمایشگاه آبیاری کرج؛ تبلور ظرفیت اجرای آبیاری تحت فشار در کشور (علیمراد اکبری).....
- ۱۶ نمایش توانمندی های ملی در عرصه سامانه های نوین آبیاری (بازدید معاون باغبانی از نمایشگاه آبیاری کرج).....
- ۱۷ فلسفه این نمایشگاه، افزایش بهره وری با کاربرد سامانه های نوین آبیاری است (مهندس زارع در مراسم افتتاحیه).....
- ۱۸ سرمایه گذاری خارجی، تابویی که باید شکسته شود (تحلیل اقتصاد کشاورزی روز).....
- ۱۹ سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی در اقتصاد ایران (نتایج یک پژوهش).....
- ۲۲ حضور چشمگیر ایرانیان در نمایشگاه بین المللی گروتک ترکیه (گزارش).....
- ۲۴ جزئیات تغییرات قیمت محصولات و خدمات کشاورزی در سال ۹۳ (گزارش).....
- ۲۷ دو تنظیم توأمان در مقطع تولید و صادرات برای رهایی از بحران (تحلیلی بر بر نامه تلویزیونی).....
- ۲۹ گسترش صادرات برای جلوگیری از سقوط قیمت گوشت مرغ (گفتگوی اختصاصی حسن زاده).....
- ۳۰ بررسی جایگاه تولید جهانی محصولات کشاورزی تراریخته (مقاله علمی، پژوهشی).....
- ۳۲ حضور قدرتمند نشریات بخش کشاورزی در بیست و یکمین نمایشگاه مطبوعات (گزارش).....
- ۳۳ اثرات مثبت و منفی از شیر گرفتن زود هنگام گوساله ها (مقاله علمی).....
- ۳۴ کشورهایی که بیشتر از انرژی های تجدید پذیر استفاده می کنند (مقاله علمی - ترجمه).....
- ۳۶ با استفاده از علف های دریایی با بیماری Vibrio در میگو مقابله کنید (مقاله علمی - ترجمه).....
- ۳۸ قانون گریزی در سایه سبب زمینی سیاست زده (تحلیل روز).....
- ۴۰ راهی برای مقاومت بیشتر طیور در مقابل بیماری نیوکاسل (مقاله علمی - ترجمه).....
- ۴۱ گذر از رخدادهای کشاورزی.....
- ۵۴ خلاصه برخی مقالات به زبان انگلیسی.....

سر مقاله

اقتصاد کشاورزی، رکود و رکورد رشد را شکست

پیش از این و در میانه سال های ۸۷ تا ۹۲، به بهانه تشریح و توضیح در مورد جایگاه اقتصاد کشاورزی در اقتصاد کلان کشور، موضوع گسترش نقدینگی غیر قابل جمع آوری، پایش و نظارت را در مقالات متعدد مورد مذاقه قرار داده بودیم. حتی در نقد تاثیرات غیر قابل پیش بینی و البته زیان آور طرح ابتر موسوم به هدفمندی یارانه ها که در وجه غالب فقط موضوع توزیع بی انتهای نقدینگی آن برجسته و بر جای ماند، حداقل ۲۳ مقاله نوشتیم که در یکی از آنان به صراحت آمده بود که این شیوه اجرای طرح هدفمندی یارانه، گذاشتن یک رقم پول نشان دار مشخص تبلیغاتی و سیاسی در جیب مردم و برداشت مبالغ بیشتری به صورت پنهان از جیب دیگر مردم است. این مقاله یادآور شده بود که اگر این طرح، قصد حمایت از دهک های پایین جامعه و تقویت قدرت خرید آنان را دارد نتیجه عکس... ادامه در صفحه ۱۰

www.damparvaran.com

E-mail: damparvaran_magazine@yahoo.com

E-mail: damparvaran@damparvaran.com

اقتصاد کشاورزی، رکود و رکورد رشد را شکست

در یک فرایند حیرت آور آفتاب به آفتاب از قدرت خرید بخش عمده ای از جامعه و آحاد کشور سبقت می گرفت. «توانمندان» در خرید تمامی اقلام مصرفی، حتی کالاهای سریع الفساد، انبارهای خانگی و سردخانه بر پا داشتند و با خرید انبوه برای یک تا دو سال، در واقع تورم فراینده و افزایش قیمت کالاهای مورد مصرف عموم را دور زدند و چون روز قبل یا ماه قبل خریده بودند ارزانتر برایشان تمام شد در حالی که آنان که به ناگزیر خرید روزانه داشتند کالاها را هر روز گرانتر از روز قبل به دست می آوردند. این هجوم برای انبار کردن کالا، عده ای را به این گمان انداخت که رونق پایدار ایجاد شده است و به زودی اقتصاد شکوفا می شود، اما حقیقت امر این نبود، اقتصاد کلان کشور از درون پوسید و بحران ساز شد. دولت یازدهم که بر سر کار آمد، با غولی ویرانگر و مهار نشدنی و غیر متمرکز به نام «نقدینگی سرگردان و در دست مردم» مواجه شد. این نقدینگی همچون هجوم ملخ، بر سر هر کالایی در بازار فرود می آمد، آن را افزایش قیمت می داد و دور از دسترس دهک های پایین جامعه قرار می داد. کسبه و تجار، بازرگانان و عرضه کنندگان کالا و خدمات، قیمت اجناس یا خدمات خود را با نرخ روزانه دلار محاسبه و اعلام می کردند، امنیت غذایی به معنای واقعی خود یعنی قابل دسترس بودن برای همگان به طور جدی در معرض تهدید و خطر قرار گرفته بود. راهکار دولت یازدهم برای جلوگیری از هجوم ملخ ها

پیش از این و در میانه سال های ۸۷ تا ۹۲، به بهانه تشریح و توضیح در مورد جایگاه اقتصاد کشاورزی در اقتصاد کلان کشور، موضوع گسترش نقدینگی غیر قابل جمع آوری، پایش و نظارت را در مقالات متعدد مورد مذاقه قرار داده بودیم. حتی در نقد تاثیرات غیر قابل پیش بینی و البته زیان آور طرح ابر موسوم به هدفمندی یارانه ها که در وجه غالب فقط موضوع توزیع بی انتهای نقدینگی آن برجسته و بر جای ماند، حداقل ۲۳ مقاله نوشتیم که در یکی از آنان به صراحت آمده بود که این شیوه اجرای طرح هدفمندی یارانه، گذاشتن یک رقم پول نشان دار مشخص تبلیغاتی و سیاسی در جیب مردم و برداشت مبالغ بیشتری به صورت پنهان از جیب دیگر مردم است. این مقاله یادآور شده بود که اگر این طرح، قصد حمایت از دهک های پایین جامعه و تقویت قدرت خرید آنان را دارد نتیجه عکس خواهد داشت زیرا فقر را بیشتر و قدرت خرید همان دهک های آسیب پذیر را ناتوان تر می کند.

ضعیف شدن پایه پولی به بهانه توسعه ساخت مسکن و با شعار کاملاً تبلیغاتی مسکن مهر، موجب گسترش تورم زیان آوری شد که دود آن قبل از همه به چشم همان کسانی رفت که به نام حمایت از ایشان این سیاست های اقتصادی اعلام و اجرا می شد. گسترش نقدینگی و پائین آمدن نرخ ارزش پول ملی به حدی بود که قیمت کالاها، خدمات، اقلام خوراکی و معاش مردم به صورت شبانه روزی و

به مزارع، تنها و تنها مهار نقدینگی، افزایش نرخ پایه پولی، تثبیت قیمت ارزهای خارجی، پایش بانک‌ها و نهایتاً مبارزه با فساد و شفاف سازی بود. پیش از این نوشته بودیم وقتی تورم و رکود در چارچوب یک سیاست اقتصادی انقباضی یکدیگر را همپوشانی می‌کنند و به صورت یک توده فشرده در کنار هم قرار می‌گیرند، درمان آن به مثابه جراحی غده‌ای چسبیده به نخاع است که کوچکترین اشتباه، نقض غرض درمان خواهد بود و موجب فلج بیمار می‌شود. لذا دولت یازدهم ناگزیر بود که برای مقابله با تورم و جلوگیری از انفجار، آن پول را به صورت قطره چکانی به جامعه تزریق کند و در عین حال در جستجوی راهی برای رهایی از بختک یارانه‌های نقدی بود. این سیاست اقتصادی مدارا جویانه و محتاط‌گرا، قدرت دولت را برای برون رفت از «رکود» ناتوان و ناکارآمد کرد. دولت یازدهم نتوانست ضمن مهار تورم، چاره‌ای کارساز برای برون رفت از رکود پیدا کند. در این میان، بسیاری از اقتصاددان‌ها که از دیرباز بر این باور بوده و هستند، گفتند روی آوری به تولید می‌تواند یکی از راهکارهای برون رفت از رکود باشد ولی همپوشانی تورم و رکود در اقتصاد بحران زده ما تا آنجا بود که هر گونه تزریق نقدینگی یکباره به تولید برای رهایی از رکود باز هم می‌توانست شعله آن را افزون سازد. همزمان در میان بعضی از اندیشمندان اقتصادی، حسب تجارب کشورهای در حال توسعه این فکر شکل گرفت که تزریق نقدینگی و حمایت‌های پولی مالی از بخش کشاورزی، به دلیل دیرپا بودن فرایند تولیدات آن می‌تواند چاره ساز باشد، رکود را تکان دهد و رشد اقتصادی را افزون سازد، اما متأسفانه سیاست مداران، این بحث نظری اقتصادی را نه از دریچه برون رفت اقتصاد کشور از رکود، بلکه از دریچه سیاسی و با تعبیری که از امنیت غذایی و جلب نظر آحاد مردم داشتند نگریند و یک رویکرد اقتصادی را به ورطه رویکردی سیاسی نگر سوق دادند که هر چند پایداری نداشت نخواهد داشت، ولی به هر صورت نتیجه بخش است زیرا در حالی که رشد اقتصادی رقمی نزدیک به عدد یک را نشان می‌داد، کشاورزی به اذعان سخت

گیرترین اقتصاددان‌های کشور به رشد ۵/۷ درصد رسید و در واقع اگر معادله رشد اقتصاد کلان کشور به زیر یک درصد سقوط نکرده است به خاطر رشد بخش کشاورزی است. این رشد در فرایند نهایی یعنی تولید محصولات کشاورزی، فراورده‌های دام و طیور و صیفی و سبزی به خوبی نیز آشکار است، به گونه‌ای که کشاورزی کشور با بحران مازاد تولید در بسیاری از کالاها مواجه است و در جستجوی دریچه‌های صادراتی است. دست‌یابی به رشد ۵/۷ درصدی در حالی است که حتی در بودجه امسال، سهم بخش کشاورزی طبق بند ۳ ماده ۱۱ قانون، به اندازه‌ای که مصوب شده تخصیص نیافته و بانک‌های عامل غیر از بانک کشاورزی نیز بخش اندکی از ۲۵ درصد اعتبارات تکلیفی به بخش کشاورزی را پرداخت کرده‌اند. خوب است سیاستمداران و نمایندگان مجلس، به ویژه آن دسته از مسوولان کشور که خود اقتصاددان نیز می‌باشند، این تجربه و آزموده ارزشمند را جمع‌بندی، تدقیق و در دستور یک مطالعه علمی قرار دهند که چگونه یک کشور قدرتمند رکودزده الزاماً می‌بایست از اقتصاد قدرتمندی در بخش کشاورزی برخوردار باشد، زیرا دریافتیم که با کمتر توجهی از سوی دولت یازدهم به کشاورزی و تخصیص اعتباراتی برای مکانیزاسیون و یا اعلام به موقع خریدهای تضمینی و چند تصمیم‌سنجیده دیگر، کشاورزی مملکت چگونه توانست بدون ایجاد تورم به رشد ۵/۷ درصدی برسد و همچنین ۱۱ درصد بر میزان تولیدش بیفزاید. از سوی دیگر باید یادآور شویم که کشاورزی ۱۱ درصد از GDP اقتصاد کلان و ۳۲ درصد از عرصه کسب و کار را بردوش می‌کشد. حال وقتی آمار و ارقام متقن اقتصادی در مورد کشاورزی را چنین دستاوردهایی را نشان می‌دهد باید بحث کشاورزی را نه به عنوان بخشی از اقتصاد بلکه راه حلی برای برون رفت از رکود و به طور جدی نگریند.

منصور انصاری

مهندس عباس کشاورز، معاون زراعت و وزارت جهاد کشاورزی

تجربه ارزنده «نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت‌های کشاورزی» را از دست ندهید!

مورد مناقشه بود، اما واقعیت این است که اکنون، با آنچه بر سر نوشت آب گذشته و هیچ یک از ماعلی القاعده نمی‌توانستیم در آن نقشی داشته باشیم، بحران آب مصادف شده است با بحران زیست محیطی. بنابراین موضوع فقط این نیست که ما آب برای حیات خودمان کم داریم، ما برای بقای محیط زیست و پایداری سرزمین هم کمبود آب داریم، استمرار اضافه برداشت چاه‌ها با تقریب ۱۰ میلیارد متر مکعب بیش از ظرفیت، مشکلی جدی و تهدید کننده است، حالا ممکن است کسی بگوید؛ خب، پس آبی هست که کسی برداشت کند، خیر! از ذخیره میلیون‌ها سال آبی کشور برداشتمی‌کنیم، خشک شدن بدنه‌های آبی مثل دریاچه ارومیه، گاوخونی، دریاچه بختگان و قس علیهذا تهدید بزرگ زیست محیطی است و همچنین همه شما پدیده ریزگردها را شاهد هستید. اما به هر حال، حالا این اتفاق افتاده است، فرقی هم نمی‌کند که گردن چه کسی بیندازیم، مهم این است که ما چه کاری می‌توانیم بکنیم؟

یک مشکل آب و سه رویکرد جدید در دولت تدبیر و امید

مهندس عباس کشاورز در فراز دیگری از سخنان خود گفت: آنچه که ما از ابتدای ورود به دولت، روی میز وزیر محترم جهاد کشاورزی گذاشتیم، این بود که آینده کشاورزی کشور با ۳ رویکرد جدید رقم بخورد: ۱- مدیریت تقاضای آب، این یعنی عرضه آب محدود است و محدودتر خواهد شد، پس باید تقاضاها با هم کنار

مهندس عباس کشاورز معاون زراعت و وزارت جهاد کشاورزی، در ابتدا با یادی از مهندس سجادی معاون پیشین آب و خاک، که ابتدا از این نمایشگاه با برگزاری آن در محوطه معاونت حمایت کرده بودند، و ابراز امیدواری از سکون و تثبیت برگزاری این نمایشگاه ارزنده با موضوع حساسی که دارد، تأکید کرد: خواهش می‌کنم این تجربه ارزنده‌ای که کسب شده است را از دست ندهید. وی اشاره کرد که این نمایشگاه، یک نمایشگاه مطرح با تمرکز بر تجهیزات سامانه‌های نوین آبیاری است که می‌بایست موضوع تکنولوژی نهاده‌ها در آن گسترش یابد.

آب و اشتغال، دو مشکل اساسی کشور

معاون زراعت و وزارت جهاد کشاورزی سپس به موضوع «مشکل اساسی آب در کشور» برگشت و افزود: دوستان، ما دو مشکل جدی، اساسی و ملی داریم؛ آب و اشتغال، من در زمینه‌های دیگر وارد بحث نمی‌شوم ولی در مورد آب که موضوع جدیدی نیست، قبول بحران و رسانه‌ای کردن آن گام مهمی به جلو بوده که شهامت سیاستمداران و مسئولان رامی‌طلبد. حالا، وقتی تلویزیون یا رادیو را روشن می‌کنی، جناب آقای رئیس‌جمهور کرار می‌گویند؛ بحران آب یکی از مشکلات جدی ما است. به عبارتی، الان دیگر اختلاف نظر روی این که آب داریم یا نداریم نیست، شاید این مطالب اگر ۵-۶ سال قبل نوشته می‌شد، در خود دولت مورد مناقشه بود، شاید دو سال قبل هم

بیایند و ما قادر باشیم اولویت و مزیت تعریف کنیم و چگونگی ها را کاملاً بسنجیم. ۲- دومین مسئله پایداری است که قطع و یقین اجتناب از آن از کسی پذیرفته نیست. ۳- افزایش توامان تولید و درآمد. بالحاظ این سه رویکرد نسخه تقریباً آماده است و ما امیدواریم که موجبات آن فراهم شود.

مصیبت و گرفتاری آب درمان پذیر است

این مقام مسئول در وزارت جهاد کشاورزی، در ادامه با پیامی مثبت و روشن ادامه داد: فکر نکنید اگر بنده یا کسی دیگر آمد و در رسانه ها اعلام کرد سرانه آب از سال ۱۳۴۲، از ۵۵۰۰ متر رسیده به ۱۳۰۰ متر و در برخی نقاط همین سرانه زیر ۵۰۰ متر است، این یک مصیبت یا گرفتاری لاعلاج است، خیر، اگر حقیقت را قبول کنیم و مشکل را بشناسیم و بپذیریم، دنیا راه حل های خوبی برای این معضل دارد که امیدوار کننده است. اگر صاحبان تکنولوژی آبیاری، بذر، کود، سم، ماشین آلات، تجهیزات و... با آن ۳ رأسی که گفتم بیایند کمک کنند، مشکل حل می شود، هر چند آسان نیست ولی حل شدنی است.

امروز سیاست بر خورد با آب در ایران، سیاستی ریاضتی است

مهندس عباس کشاورز، در ادامه بحث تخصصی خود در آئین گشایش هشتمین نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت های کشاورزی گفت: ما باید در بعضی زمینه ها رویکردهای اساسی به کارمان بدهیم. سیاست برخورد با آب امروز در جمهوری اسلامی، سیاست ریاضتی است. سیاست انتخابی و دلخواهی نیست، زیرا بحران خیلی جدی است. فرض کنید ما تصمیم گرفته ایم که ظرف ۷-۸ سال، برخی محصولات را نه به صورت بذر، بلکه به صورت نشاء پرورش بدهیم و بعد در زمین بکاریم. خب برای این کار باید تکنولوژی تولید نشاء، کاشت و ساختار مناسب را داشته باشیم. معاون زراعت و وزارت جهاد کشاورزی اضافه کرد: مشکل دیگر کشاورزی ما تعداد بوته در هکتار است که کافی نیست. بوته های ما با بوته های کشورهای پیشرفته فرق ندارد، همین چغندر است، همین ذرت است، پس چرا عملکرد ما کم است؟ اگر ما تکنولوژی افزایش تعداد بوته را عملیاتی کنیم، عملکرد و تولید نیز افزایش می یابد.

۳ توصیه و ۳ خط قرمز برای بازرگانان تکنولوژی زیرساخت های کشاورزی

مهندس کشاورز ادامه داد: و اما در باره نمایشگاه و دوستانی که در نمایشگاه ها و در تجارت و انتقال تکنولوژی فعالیت می کنند، باید به چند نکته توجه داشته باشند زیرا سیاست ما حمایت بیشتر از بخش خصوصی است ولی به شرط اینکه اولاً: صرفاً فروشنده کالا نباشید بلکه از تکنولوژی ای که نماینده آن هستید مراقبت کنید و آن را برای زارع اثبات نمائید، اگر صرفاً فروشنده کالا باشید ما نمی توانیم از شما حمایت کنیم و این خط قرمز ما و شماسست. ثانیاً، هر تکنولوژی و در

هر زمینه ای که می آورید، باید کاهش تقاضای آب را اثبات کند. توصیه من این است، اگر شرکتی یک دستگاه آبیاری برای کشاورزی نصب می کند، یک کنتور دقیق معمولی هم کنار آن کار بگذارد تا رکورد آن را ثبت کند، و همچنین است در مورد بذر مقاوم به خشکی و دیگر نهاده ها. ثالثاً؛ تکنولوژی باید ثابت کند که در قبال مصرف آب، تولید بیشتر یا درآمد بیشتری به کشور عرضه می کند. من این سه نکته را به شما، همتایان تکنولوژیست شما و کسانی که به شما مشورت می دهند اعلام کردم که اگر آماده باشید، از شما همه گونه حمایت انجام خواهیم داد.

نمایشگاه باید کشاورزان را با تکنولوژی آشنا کند

همین طور که می بینید، امروزه دولت برای اجرای آبیاری تحت فشار ۸۵ درصد هزینه آن را تقبل می کند، در حالی که قبلاً ما ۱۰ درصد حمایت هم نداشتیم. این برای خوشایند فلان و بهمان نیست، مشکل آب جدی است و دولت حاضر شده است هزینه بدهد. عدد ۱۲۰۰ میلیارد تومان برای آبیاری مزارع در تاریخ کشور سابقه ندارد، تخصیص ۴۷ درصد چندین برابر سال های گذشته است، پس خواهش من از نمایشگاه این است که کشاورزان را با این تکنولوژی ها آشنا کنید، اطلاعات بدهید، صحبت کنید، فضا را صمیمی کنید، قانعشان کنید. نگران نباشید ۱۰۰ نفر بیایند، ۵ نفر هم که آمدند، شما با تلفن، موبایل، کارت شناسایی و... ارتباط را برقرار کنید و ادامه بدهید، تجارت رونق می گیرد، قرار نیست ۱۰۰ نفر که به مغازه می روند، هر صد تا خریدار باشند، ولی اگر فروشنده تعامل کند می تواند شانس خرید بیشتری را برای خودش ایجاد کند.

دکتر جهانگیری در سفر به استان البرز گفته بود:

کرج باید در کشاورزی نمونه باشد، زیرا ۹۰ درصد موسسات علمی

کشاورزی در این شهر هستند

عباس کشاورز چنین ادامه داد که: من امیدوارم استانداری محترم البرز موجبات ایجاد یک فضای نمایشگاهی وسیع تر برای برگزاری چنین نمایشگاه مهمی را در استان البرز فراهم کند. وی افزود: آقای دکتر جهانگیری در سفر به این استان فرمایش کردند: کرج باید در کشاورزی نمونه باشد. معاون محترم استاندار فرمودند: همه موسسات علمی کشاورزی کشور با بیش از ۹۰ سال و ۱۰۰ سال سابقه، به درست یا غلط در کرج قرار گرفته اند. هم مدیران سیاسی و اداری باید از این موسسات و مراکز که موجودی های ملی کشور هستند مراقبت کنند و هم ما باید تجلی این سرمایه تاریخی را در کشاورزی ببینیم. هر کس می خواهد نمونه ای از تولید کشاورزی کشور را ببیند، باید در کرج آن را بباید. کرج نباید کشاورزی خودش را با کشاورزی بقیه کشور مقایسه و محاسبه کند. هر چه دیگران در سایر مناطق کشور در امر کشاورزی انجام می دهند، مورد فوق العاده تر آن باید در کرج روی دهد.

نمایشگاه ملی تخصصی تکنولوژی زیرساخت‌های کشاورزی؛

تبلور ظرفیت اجرای آبیاری تحت فشار در کشور

رویکرد جدید آبیاری میکرو

مهندس اکبری در این مصاحبه که پس از بازدید از هشتمین نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت‌ها انجام گرفت، به خبرنگاران گفت: رویکرد معاونت توسعه روش‌های میکرو است مگر اینکه در جایی پارامترهای فنی جواب ندهد که آن وقت به سراغ سیستم‌های بارانی می‌رویم، هر چند امروز من در اینجا، ابزار و امکاناتی دیدم که می‌توانیم همزمان دو سیستم میکرو (یا قطره ای) و بارانی را در مزرعه داشته باشیم و بر حسب نیاز، آبیاری بارانی را به آبیاری قطره ای تبدیل کنیم. این ظرفیت‌های تکنولوژیک در واقع پیامی است به دولت که می‌بایست منسجم تر و با برنامه ریزی وسیع تر به سمت توسعه این روش‌ها در کشور کار کند.

تحت فشار در کشور، که جزء برنامه‌های اصلی مادر برنامه ششم است را برای این عزیزان، متخصصان و کشاورزان فراهم کنیم و به اهداف برنامه دست یابیم زیرا رویکرد دولت تدبیر و امید نیز، با توجه به خشکسالی‌های چند سال گذشته، هدایت منابع آبیاری از تامین و انتقال آب، به سمت مدیریت و بهینه سازی مصرف آن است ضمن اینکه وزارت نیرو هم اعلام کرده است سد سازی دیگر تعطیل شده است.

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی اشاره کرد: نگاه ما نیز توسعه روش‌های آبیاری از یک سو و از سوی دیگر، انتقال گیاهان پر مصرف به گلخانه‌ها و نهایتاً افزایش بهره‌وری و کارایی آب در کشور است که برنامه وسیعی به شمار می‌رود.

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی در حاشیه هشتمین نمایشگاه ملی تخصصی تکنولوژی زیرساخت‌های کشاورزی با بیان اینکه این نمایشگاه تبلور ظرفیت اجرای آبیاری تحت فشار در کشور است، گفت: ظرفیتی که امروز دیده می‌شود، ما را برای تدوین برنامه‌های آینده مطمئن تر می‌کند تا بتوانیم به بهترین نحو از ظرفیت‌های داخلی استفاده کنیم.

وی افزود: این نمایشگاه نشان می‌دهد که در این کشور، ظرفیت کار حتی تا ۵۰۰ هزار هکتار در سال هم وجود دارد.

مهندس اکبری ضمن تشکر از دست اندرکاران برگزاری نمایشگاه، صاحبان تکنولوژی و تولید کنندگان گفت: امیدوارم که ما هم بتوانیم بستر اجرای برنامه‌های آبیاری

یک خبر خوشحال کننده از زبان معاون آب و خاک

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی، یک خبر خوشحال کننده هم برای همه مخاطبان «هشتمین نمایشگاه ملی تخصصی زیرساخت های کشاورزی» داشت که سازمان مدیریت به دولت در برنامه ششم پیشنهاد داده است، سالی ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی رازیر پوشش آبیاری تحت فشار ببرد که در حال حاضر این رقم، ۴۰۰ هزار هکتار است. وی گفت: لذا تولید کننده ها خودشان را آماده کنند.

مناقضه های بزرگ در راه است

مهندس علیمراد اکبری در گلایه گونه ای از تولید کنندگان ذیربط نیز اضافه کرد: متأسفانه در چند مناقضه ای که معاونت طی ۵-۶ ماه گذشته برگزار کرده است، تعداد شرکت کننده ها، علیرغم حجم بالای اعتبارات خیلی محدود بوده است که من از دوستان نمایشگاه هم سوال کردم و ایشان دلایل مختلفی داشتند از جمله اینکه گفتند اطلاع نداشته ایم در حالی که اگر به سایت مناقصات دولت مراجعه کنند، در آینده نزدیک و سال پیش رو می توانند از این مناقصات بزرگ مطلع و در آنها حضور پیدا کنند تا بتوانیم با کمک یکدیگر برنامه توسعه را جلو ببریم.

گسترش آبیاری میکرو در زراعت

مهندس اکبری در اینجا به سوالات خبرنگاران پاسخ گفت و از جمله در توضیح آبیاری میکرو افزود که همان آبیاری قطره ای است. وی گفت: در حال حاضر نگاه ما این است که همانگونه که آبیاری قطره ای را در باغات و صیفی و سبزی توسعه داده ایم، در زراعت هم توسعه دهیم.

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی افزود: امروز از مزرعه ای بازدید کردم که ده هکتار گندم را با تیپ آبیاری می کند و سپس با همان تیپ ذرت می کارد. یعنی در واقع با عملیات تیپ دو محصول می کارد که قطعاً بیش از ۵۰ درصد در مصرف آب صرفه جویی به ارمغان می آورد و در تولید هم مزارعی داشته ایم که عملکرد آنها به ۲/۵ برابر یعنی ۱۰ تا ۱۲ تن برداشت با تیپ رسیده است، هر چند متوسط عملکرد ۷ تا ۸ تن در هکتار است و این عملکرد، هزینه های تیپ و سیستم را به راحتی پوشش می دهد. مهندس اکبری در پاسخ دیگری به سوالات خبرنگاران گفت: راندمان آبیاری بارانی از آبیاری قطره ای و میکرو کمتر است و با توجه به شرایط حاضر کشور که منابع آب تجدید پذیر کاهش پیدا کرده، لاجرم به سمت آبیاری میکرو حرکت می کنیم. وی افزود: از ۱ میلیون و ۴۵۰ هزار هکتار اراضی زیر پوشش آبیاری تحت فشار، حدود ۶۰ درصد مجهز به سیستم میکرو هستند و امسال نیز که تاکنون ۵۵ هزار هکتار آبیاری تحت فشار اجرا شده و ۶۵ هزار هکتار در دست اجراست، طبق اطلاعات موجود، همین ۶۰ درصد میکرو و ۴۰ درصد بارانی عمل می شود. این امر نشان می دهد که بهره برداران کشور قدر آبیاری را می دانند و اقبال عمومی از این روش ها بالاست.

مدیریت مصرف و تحویل آب به صورت

حجمی

این مقام مسئول در فراز دیگری از سخنان خود اشاره کرد: کلابحث مدیریت مصرف آب جزء شرح وظایف وزارت جهاد کشاورزی است و مادر برنامه ششم با وزارت نیرو به توافق رسیده ایم که آب را به صورت حجمی تحویل بگیریم، یعنی این وزارتخانه شبکه هایش را بر اساس پیکره هایی که در هر دشت تعریف می شود، پیکره بندی می کند و آب را

به صورت حجمی به ما تحویل می دهد که ما هم به کشاورزان به صورت حجمی تحویل می دهیم تا بتوانیم به این شکل مصرف آب را مدیریت کنیم.

آبیاری هوشمند گسترش می یابد

وی همچنین به رویکرد معاونت به هوشمند سازی شبکه های آبیاری اشاره کرد و گفت: اجرای شبکه های هوشمند آبیاری یک تکنولوژی و دانش جدید است که در حال حاضر متناسب با ظرفیت بهره برداران کشور در خیلی از مناطق به کار گرفته ایم.

خارجی ها را به این نمایشگاه می کشانیم

مهندس علیمراد اکبری ضمن تأکید بر گواهی استاندارد داشتن تمامی ابزار و لوازم آبیاری تولید داخل و وارداتی ابراز امیدواری کرد که در سال آینده این نمایشگاه بتواند میزبان چندین شرکت خارجی قدر در زمینه تکنولوژی آبیاری تحت فشار باشد تا تولید کنندگان و فعالان داخلی این عرصه، در رقابت با آنها نقش پررنگ تری در امر توسعه آبیاری تحت فشار اراضی کشاورزی ایفا کنند.

گفتنی است مهندس علی مراد اکبری به رغم خستگی بازگشت از سفر کاری از ایتالیا در شب گذشته آن روز، به همراه مهندس ابوالحسنی سرپرست دفتر توسعه شبکه های آبیاری، بیش از ۳ ساعت و تقریباً تمامی غرفه های نمایشگاه بازدید کرد. وی با تسلط و شناخت کامل از شرکت های غرفه گذار با آنان به گفتگو پرداخت و در خیلی موارد در مورد کمیت و کیفیت تولیدات آنان و با اطلاعات کافی سخن گفت. مهندس سرفراز رئیس دفتر ستاد معاونت و مهندس مرادی کارشناس شناخته شده در این بازدید مهندس اکبری را همراهی می کردند و در مواردی توضیحات اضافی را به ایشان ارائه دادند.

نمایش توانمندی‌های ملی در عرصه سامانه‌های نوین آبیاری

همانطوری که در خبرها آمده بود مهندس طهماسبی معاون باغبانی وزارت جهاد کشاورزی در روز دوم و در ساعات پایانی کار نمایشگاه با هیاتی از مسئولان کشاورزی استان البرز و در رأس آنان مهندس موسوی رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان برای بازدید آمدند، علاقمندی بسیار غرفه‌گذاران همچنین دقت ایشان برای جستجو در مورد پدیده‌های جدید و سوالات کاربردی از شرکت‌های سازنده و طراح سیستم‌ها موجب شد ستاد اجرایی ساعت کار نمایشگاه را به مدت یک ساعت و نیم تمدید کند.

گفتگوی صمیمانه و تخصصی مهندس طهماسبی با سازندگان و طرح‌نیازهای توسعه در باغات کشور و ضرورت بهره‌گیری از سامانه‌های نوین آبیاری امیدواری و انگیزه‌های بسیاری در میان غرفه‌گذاران برانگیخت. مهندس طهماسبی در پایان بازدید در گفتگویی کوتاه با خبرنگار خبرنامه گفت: نمایشگاه بسیار عالی بود به ویژه سیستم‌های هوشمند آبیاری که می‌تواند در عرصه تولیدات

کشاورزی و صرفه‌جویی در آب تحول ایجاد کند توجه مرا برانگیخت ایشان که نمایشگاه را به دقت بازدید کرده بود گفت دستگاه‌های شستشوفیلترها و مخازن آب و آبیاری که توسط یک جوان ایرانی مبتکر طراحی و تولید و به نمایش گذاشته شده بود بسیار جالب و قابل توجه بود. معاون باغبانی وزارت جهاد کشاورزی گفت: در بخش دیگر ابتکار یک شرکت طرح ایرانی در عرصه لوله‌ها و اتصالات و لوله‌های اصلی که زیر خاک به خوبی عمل می‌کنند در خور حمایت و توسعه است زیرا این سامانه از جدا شدن لوله و از هم کسبختگی آنان جلوگیری می‌کند که خیال کشاورزان و باغداران از این بابت راحت می‌شود، مهندس طهماسبی گفت این نمایشگاه به واقع نمایش توانمندی‌های سامانه‌های نوین آبیاری در ابعاد ملی بود و بر خود وظیفه می‌دانم از تمامی کسانی که در برپایی این نمایشگاه بزرگ زحمت کشیده‌اند به ویژه از حضور رسانه‌های سایت‌های و خبرگزاری‌های متنوع و انعکاس قابل توجه اخبار مربوط به این نمایشگاه و مباحث آب کشور قدردانی و تشکر کنم، ایشان در پایان گفت امیدواریم هر روز شاهد شکوفایی اندیشه‌های تحول‌ساز و ابتکارات و خلاقیت سازندگان و طراحان کشورمان باشیم و این نمایشگاه بتواند بستر معرفی این خلاقیت‌ها را برای تولید انبوه و صنعتی شدن ابتکارات در عرصه سامانه‌های نوین آبیاری فراهم سازد.

مهندس زارع، مشاور وزیر جهاد کشاورزی و مجری طرح توسعه سامانه‌های نوین آبیاری:

فلسفه این نمایشگاه، افزایش بهره‌وری با کاربرد سامانه‌های نوین آبیاری است

سال آینده، کل اراضی آبی باقیمانده که استعداد تجهیز به سامانه‌های نوین آبیاری دارند را، با سیاست اجرای آبیاری میکرو و موضعی، چه سطحی و چه زیر سطحی، در شرایطی که مشاور ذیصلاح با توجه به منابع آب، خاک، اقلیم و شرایط اجتماعی، اقتصادی تایید کند، زیر پوشش ببریم.

تجمیع و یکپارچه سازی اراضی

وی اضافه کرد: مخصوصاً در کشور ما که ۸۰ درصد اراضی خرد و پراکنده هستند، وزارتخانه تمهیداتی اندیشیده که تحت نام مدیریت یکپارچه بهره‌برداری از منابع آب مشترک یا یکجا سازی، کشاورزان را تشویق کند که به صورت متمرکز در برداشت از یک چاه آبشارکت داشته باشند که امکان پرداخت تا ۸۵ درصد هزینه‌های اجرا توسط دولت و به صورت بلاعوض برای کشاورزان خرید نیز فراهم شود. مهندس زارع همچنین افزود: اکنون با حمایت‌ها، توصیه‌ها و فراهم آوردن زمینه‌ها توسط وزارت جهاد کشاورزی و به ویژه معاونت زراعت که بیشترین مصرف آب در تولید محصولات کشاورزی در این بخش هست، آبیاری قطره‌ای و موضعی توسعه پیدا کرده و از اواخر سال گذشته تا حال حاضر، حدود ۳۲ هزار هکتار این کار انجام شده است.

مجری طرح توسعه سامانه‌های نوین آبیاری در پایان به وجود ۸۰۰ پیمانکار مجوزدار در کشور، ۴۰۰ مشاور، ۳۰۰ تولیدکننده و ۲۰ واردکننده لوازم آبیاری تحت فشار استاندارد اشاره کرد و همچنین از بنیان و مجری برگزاری هشتمین نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت‌ها که به گفته ایشان، با تلاش فراوان سعی کرده‌اند این نمایشگاه را در زمان و سطح مطلوبی برگزار نمایند و زمینه تبادل اطلاعات، خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها را فراهم آورند که بهره‌برداران و دست‌اندرکاران با مبادی تولید آشنا شوند، قدردانی ویژه به عمل آورد.

مهندس زارع در این مراسم گفت: بحث بحران آب و محدودیت منابع آب در کشوری خشک و نیمه خشک مانند ایران بر کسی پوشیده نیست و این امر البته نیازمند راهکارهای مدیریت مطلوب مزرعه، مصرف بهینه آب و کاهش تقاضا برای آب به منظور جبران خسارت‌هایی است که به منابع آبی شده است. یکی از راه‌های افزایش بهره‌وری کاربرد سامانه‌های نوین آبیاری است که فلسفه برگزاری این نمایشگاه نیز هست.

مهندس زارع در بخش دیگری از سخنان خود گفت: در ارتباط با بحث سامانه‌های نوین آبیاری با توجه به انواع روش‌های موجود و چنانچه درست اجرا کنیم، پتانسیل حدود هر هکتار ۴۴۰ متر مکعب صرفه جویی در مصرف آب، کاهش ۲۵ درصدی مصرف کود شیمیایی و سم و در برابر، ۳۰ درصد افزایش تولید محصولات کشاورزی را داریم.

لازم است ۵/۵ میلیون هکتار به سامانه‌های نوین آبیاری مجهز

شوند

وی افزود: در حال حاضر با توجه به آمار و اطلاعات موجود، حدود ۸/۷ میلیون هکتار اراضی آبی در کشور داریم که ۳/۲ میلیون هکتار آن اراضی آبی پایاب سدها و شبکه‌های بزرگ است و به انواع و اقسام روش‌های آبیاری با مجریان مختلف تجهیز می‌شود، و قریب ۵/۵ میلیون هکتار اراضی پایاب منابع آبی کوچک است که ۱/۶۶۰ هزار هکتار آن به سامانه‌های نوین آبیاری، اعم از بارانی یا قطره‌ای تجهیز شده و با احتساب اثر بخشی آن، سالانه حدود ۶ میلیارد و ۴۰۰ میلیون متر مکعب آب صرفه جویی می‌شود، لذا منطقی است که باقی ۵/۵ میلیون هکتار نیز به سامانه‌های نوین آبیاری مجهز شوند.

فقط ۴۷ درصد اعتبارات تخصیص یافته است

مهندس زارع در ادامه گفتار خود یادآور شد: در سال گذشته بودجه‌ای حدود ۱۳۰۰ میلیارد تومان برای اجرای سامانه‌های نوین آبیاری مصوب شده بود که متأسفانه فقط ۴۷ درصد تخصیص داده شد و در سال جاری که سال ۹۴ است، همین حدود اعتبار پیش‌بینی شده که امیدوارم تا آخر سال تخصیص خوبی پیدا کند، ضمن اینکه در حد همین بودجه‌ای که پرداخت شده، با حمایت زیربخش‌های دیگر مثل زراعت و باغبانی، عملیات در کشور شروع شده است.

آبیاری به شیوه میکرو گسترش می‌یابد

مشاور وزیر و مجری طرح توسعه سامانه‌های نوین آبیاری افزود: هدف گذاری این است که در برنامه ششم و برنامه‌های آتی در طول ده

سرمایه گذاری خارجی در کشاورزی «تابویی» که باید شکسته شود

شاخص اصلی در تحکیم موقعیت اقتصادی کشور موثر باشد، پیش از این پذیرفته و تجربه کرده ایم که افزایش نقدینگی در جامعه بدون عبور از مسیر تولید موجب تضعیف پایه پولی و تورم می شود، از سوی دیگر برای برون رفت از رکود می بایست قدرت نقدینگی فعالیت های تولیدی اشتغال آفرین را تقویت کنیم، تقویت نقدینگی کارخانجات، صنایع، خدمات، حتی کشاورزی در یک اقدام یکباره همان اتفاق غیر قابل کنترل دامن زدن به تورم را در پی دارد اما سرمایه خارجی چون که به صورت ارز وارد بانک مرکزی می شود در صورت تبدیل و ورود به عرصه تولید کمترین میزان تورم زایی را دارد پایه پولی را تقویت و امکان کنترل تورم را بیشتر می کند در عین حال ورود سرمایه خارجی در عرصه تولید با خود دانش و تکنولوژی روز، نظم اقتصادی برنامه ریزی مدرن و شیوه های جدید مدیریت می آورد و تا حدودی می تواند دامنه فساد را کاهش دهد، گرچه بدون شک سرمایه گذار خارجی در جستجوی سود بیشتر است. اما در یک همکاری مشترک در صورت افزایش نظارت بر این نوع سرمایه گذاری باید گفت یکی از راه های بیرون رفت از رکود با کمترین میزان تورم خواهد بود.

جمع بندی جلسه ماهیانه مجله دامپروان

در مقاله ای مشروح و مفصل و خارج از حوصله ای که با عنوان «اقتصاد کشاورزی رکود و رکورد رشد را شکست» و به عنوان سرمقاله در همین شماره درج گردید موضوع چسبندگی رکود و تورم در این مقطع تاریخی از اقتصاد کلان کشورمان را مورد بحث قرار داده ایم. نکته که جای بحث آن در آن مقاله مطول نبود، بیان این نظریه است که سرمایه گذاری خارجی از دیرباز و براساس تجارت جامعه جهانی در شکستن رکود بی آنکه تورم دامن زده شود موثرترین عامل به شمار می رود، این بحث حائز اهمیت بسیار است زیرا پیش از آنکه بحثی با وجهه و چهره اقتصادی باشد جلوه و واکنش آن سیاسی است. بنابه این صاحب نظران بسیاری محتاطانه از کنار آن می گذرند ولی بالاخره در پهنه وسیع جهان کنونی که با سرعت برق آسا اطلاعات انتشار می یابد، مبادلات بازرگانی و فعالیت های اقتصادی و تجاری صورت می گیرند و در مسیر تحول و هم سانی و نزدیکی قرار گرفته اند، سرمایه گذاری در خارج و سرمایه گذاری خارجی در داخل امری اجتناب ناپذیر است. اگر این واقعیت عریان و انکار ناپذیر را بپذیریم آنگاه پرسش اساسی این است که سرمایه گذاری خارجی در این شرایط از اقتصاد کشورمان چه نقش تحول آفرین یا سازنده ای را می تواند ایفا کند، آیا موجب تضعیف ساختار اقتصاد کشور می شود یا می تواند به عنوان یک

سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی در اقتصاد ایران

۱۳۸۳ خورشیدی نشان داده است که آثار غیر مستقیم بخش کشاورزی (سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی) در اقتصاد ایران در سال فوق حدود ۲,۵ برابر آثار مستقیم این بخش در تولید ناخالص داخلی کشور بوده است. تعمیم این سهم به سال ۱۳۹۳، بیانگر آثار مستقیم و غیر مستقیم سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی کشور معادل ۳۲/۶ درصد GDP کشور است.

این بررسی ضمن بررسی وضعیت کسب و کارهای کشاورزی در کشورها، دیدگاه فائورا جویا شده و به محاسبه ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی اقتصاد ایران پرداخته است.

در نتیجه گیری این پژوهش آمده است: بررسی مطالعات انجام شده نشان داد که اگرچه رابطه معکوسی میان درجه توسعه یافتگی کشورها (بر اساس معیار درآمد سرانه) و سهم «ارزش افزوده کشاورزی» در اقتصاد ملی کشورها وجود دارد، با این وجود هر قدر یک کشور بیشتر وارد عرصه توسعه یافتگی می شود، در مقابل بر سهم «ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی» آن کشور در اقتصاد ملی افزایش خواهد یافت. این امر به دلیل رونق آثار پیشین و پسینی است که بخش کشاورزی در اقتصاد ملی به وجود می آورد.

در جدیدترین بررسی مؤسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، «سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی در اقتصاد ایران» برآورد شده است.

در این گزارش ضمن بررسی مفاهیم و ابعاد مختلف تأثیر گذار در ایجاد ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی به نتایج و مطالعات بانک جهانی برای تعدادی از کشورها و به برآورد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از میزان تأثیر مستقیم و غیر مستقیم بخش کشاورزی در اقتصاد ایران پرداخته است.

در این بررسی آمده است: در سال ۲۰۰۸ در ایالات متحده آمریکا به ازای تولید یک واحد ارزش افزوده در بخش کشاورزی (آثار مستقیم)، ۱۳ واحد در بخش های پیشین و پسین بخش کشاورزی (آثار غیر مستقیم) یا همان کسب و کار کشاورزی، در اقتصاد ملی آن کشور، ارزش افزوده تولید شده است، همچنین در سال ۲۰۰۸ برای کشور برزیل آثار مستقیم و غیر مستقیم بخش کشاورزی به ترتیب هشت درصد و ۳۰ درصد و برای کشور تایلند نیز ۱۱ درصد و ۴۳ درصد تولید ناخالص داخلی بوده است.

همچنین محاسبات بانک مرکزی مبتنی بر الگوی داده - ستانده سال

کشاورزی کشور، حاکی از اهمیت ویژه این بخش در حیات اقتصادی و اجتماعی کشور دارد. مجموع خالص مشاغل ایجاد شده کشور در سال ۱۳۹۱ برابر ۱۱۸ هزار فرصت شغلی بوده است. خالص مشاغل ایجاد شده توسط بخش کشاورزی در سال مزبور برابر ۱۸۸ هزار شغل بوده است؛ این در حالی است که صنعت توانسته است ۵۰ هزار فرصت شغلی ایجاد کند و از موجودی مشاغل بخش خدمات نیز ۱۲۰ برآورد سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی در اقتصاد ایران ۳۰ هزار فرصت شغلی کاسته شده است! این آمار آشکارا گویای نقش حساس و پراهمیت بخش کشاورزی در اقتصاد کشور حتی در شرایط بحرانی مانند تحریم‌های همه‌جانبه کشور خواهد بود.

هیچ آمار رسمی درباره ارزش افزوده کسب و کار وجود ندارد

بررسی جایگاه و اهمیت بخش‌های اقتصادی به ویژه بخش کشاورزی بر اساس سیستم حساب‌های ملی (SNA) و طبقه‌بندی بین‌المللی استاندارد کلیه رشته‌های فعالیت‌های اقتصادی (ISIC)، فاقد جامعیت لازم در تبیین جایگاه واقعی این بخش در اقتصاد ملی خواهد بود. جایگاه و اهمیت بخش کشاورزی را به دلیل برآورد سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی در اقتصاد ایران ۳۱ پیوندهای پسین و پیشین گسترده‌ای که دیگر بخش‌های اقتصادی دارد، نباید صرفاً بر اساس ارزش افزوده این بخش، مورد قضاوت قرار داد. امروزه توسط نهادها و سازمان‌های بین‌المللی از جمله بانک جهانی و مراکز تحقیقاتی ملی و بین‌المللی برای تبیین جایگاه واقعی بخش کشاورزی در اقتصاد ملی کشورها به جای تکیه صرف بر بخش کشاورزی (Agricu-ture Sector) بر یک مجموعه مرتبط با هم تحت عنوان «کسب و

همچنین نسبت سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی به سهم ارزش افزوده کشاورزی در سال ۲۰۰۸ در کشورهای کشاورزی محور، در حال گذار، دارای جمعیت شهری بالا و ایالات متحده آمریکا به ترتیب ۶/۲۰، ۳/۱۳ و ۱۳ برابر بوده است.

بر اساس محاسبات بانک مرکزی مبتنی بر الگوی جدول داده - ستانده سال ۱۳۸۳ نشان داده است که آثار غیر مستقیم بخش کشاورزی (سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی) ایران در سال مزبور حدود ۲/۵ برابر آثار مستقیم این بخش در اقتصاد ملی در سال ۱۳۸۳ بوده است. تعمیم این سهم به سال ۱۳۹۳، بیانگر آثار مستقیم و غیر مستقیم سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی کشور معادل ۳۲/۶ درصد GDP کشور است.

پیوند حیات اقتصادی ۲۸ درصد از جمعیت کشور به کشاورزی

همچنین بر اساس اطلاعات سال ۱۳۹۱، مناطق روستایی ایران به عنوان بستر اصلی فعالیت‌های کشاورزی کشور، موطن ۵/۹ میلیون خانوار روستایی بوده است که ۲۵/۴ میلیون نفر از جمعیت ۷۶ میلیونی کشور را در بر گرفته است. این ارقام نشان می‌دهد که با اندکی اغماض می‌توان گفت که حیات اقتصادی حدود ۲۸ درصد از کل جمعیت کشور مستقیماً به بخش کشاورزی پیوند خورده است. اگر معضلات دیگری که می‌تواند نتیجه مستقیم یا غیر مستقیم عدم توجه به بخش کشاورزی باشند (فقر روستایی، مهاجرت به شهرها، تخریب منابع طبیعی، تشکیل کلونی‌های فقیرنشین در حاشیه کلان‌شهرها و...) مورد تحلیل قرار گیرند، ضرورت و اهمیت توجه بیشتر به مناطق روستایی و بخش کشاورزی کشور آشکارتر خواهد شد. نگاهی اجمالی به بخش

کار کشاورزی» (Agribusiness) تأکید شده و نسبت به محاسبه شاخص های کلان مرتبط با آن از جمله ارزش افزوده و اشتغال کسب و کار کشاورزی اقدام شده است. این امر مهم تاکنون در ایران توسط هیچ کدام از نهادهای رسمی مسئول تهیه و محاسبه آمار اقتصادی کشور یعنی مرکز آمار ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورد توجه قرار نگرفته است و هیچ گونه آمار و اطلاعات رسمی درباره ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی و اشتغال مرتبط با کسب و کار کشاورزی کشور برای سال یا سالیانی خاص، محاسبه و منتشر نشده است.

دو رویداد مهم در فرآیند توسعه اقتصادی کشورها درباره جایگاه بخش کشاورزی در اقتصاد ملی رخ داده است:

۱- با وجود افزایش مطلق میزان ارزش افزوده بخش کشاورزی، از سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی (به دلیل افزایش سریع تر ارزش افزوده بخش های صنعت و خدمات) به ویژه با ملحوظ شدن بخش نفت و گاز کاسته شده است. باید توجه داشت که کاهش سهم بخش کشاورزی از GDP به دلایل فوق هرگز نمی تواند بیانگر تمامی اثرات اقتصادی آن در بخش های مختلف اقتصادی باشد.

۲- هر اندازه یک کشور مراحل توسعه اقتصادی را طی کرده باشد، در کنار کاهش سهم ارزش افزوده و اشتغال بخش کشاورزی بر سهم ارزش افزوده و اشتغال «کسب و کار کشاورزی» آن کشور افزوده شده است (سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۰۸ برابر ۱۳ درصد بوده است). این موضوع آشکارا افزایش روزافزون اهمیت و جایگاه بخش کشاورزی را در اقتصاد کشورها نشان می دهد.

همچنین عدم شناخت کافی سیاست گذاران و برنامه ریزان کشورهای توسعه نیافته و در حال توسعه از اهمیت و جایگاه واقعی و اثربخشی بخش کشاورزی در فرآیند توسعه ملی و اشتغال صرف بر شاخص های خاصی نظیر «سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی» از یک سو و عدم توجه به آثار مثبت و غیر مستقیم این بخش در حیات اقتصادی و اجتماعی کشورها (به دلیل عدم احتساب آثار غیر مستقیم این

بخش توسط نهادهای رسمی مسئول محاسبه و انتشار آمار اقتصادی) از دیگر سو، باعث شده است که توجه ویژه ای در برنامه های توسعه، و دیگر سیاست های کلان اقتصادی از جمله در زمینه نیازمندی های سرمایه گذاری، حمایت های لازم از بخش کشاورزی صورت نگیرد. برخی از برنامه ریزان و دولت مردان با دیدگاهی تقلیل گرایانه و تنها با استناد به برآورد سهم ارزش افزوده کسب و کار کشاورزی در اقتصاد ایران ۳۲ سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی در تولید ناخالص داخلی (GDP)، به ترسیم جایگاه بخش کشاورزی در اقتصاد ملی کشور می پردازند و منابع پولی و مالی و دیگر ابزارهای مؤثر در فرآیند توسعه اقتصادی را بر اساس سهم ارزش افزوده بخش های اقتصادی در تولید ناخالص داخلی، تقسیم کرده و تخصیص می دهند.

البته، نتایج نهایی چنین دیدگاه های غیر واقع بینانه ای، امروزه از یک سو به شکل رشد سرطانی حاشیه نشینی شهرها، رشد بخش خدمات غیر مولد و رشد ناقص و معلول گونه بخش صنعت کشور آشکار شده است و از دیگر سو، بخش کشاورزی کشور به عنوان مکمل و شریک واقعی بخش صنعت از رشد و شکوفایی مناسبی برخوردار نبوده است.

در پایان این بررسی، در راستای آگاهی از جایگاه واقعی بخش کشاورزی در اقتصاد ملی و بهره مندی از موقعیت واقعی بخش کشاورزی توجه به دو نکته را ضروری دانسته است. نخست آنکه محاسبه ارزش افزوده و اشتغال مرتبط با کسب و کار کشاورزی کشور از سوی سازمان های متولی (مرکز آمار ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) و انتشار رسمی نتایج علمی یک الزام توسعه ای خواهد بود و دوم آنکه تمرکز محققان، استادان دانشگاهی و مراکز علمی و پژوهشی مرتبط با بخش کشاورزی بر محاسبه و انتشار آثار همه جانبه بخش کشاورزی ایران در اقتصاد ملی به منظور تبیین واقعی جایگاه و اهمیت بخش کشاورزی از اولویت های پژوهشی دانشگاه ها در رشته های توسعه، اقتصاد و اقتصاد کشاورزی و علوم اجتماعی است.

مجله دامپرووران در قالب یک غرفه در این نمایشگاه کوشید صدای کشاورزی ایران را انعکاس دهد

حضور چشمگیر ایرانیان در نمایشگاه بین‌المللی «گروتک» آنتالیا ترکیه

نمایشگاه بین‌المللی موسوم به Gro-tech Eurasia از ۲۵ تا ۲۹ دسامبر برابر ۱۱ تا ۱۴ آذر گذشته در مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی آنتالیا ترکیه (Antalya Expo center) با شرکت بیش از ۶۵۰ غرفه‌گذار از ترکیه و ۳۰ کشور جهان در فضای نمایشگاهی مسقف بالغ بر ۴۰ هزار متر مربع برگزار شد. گزارش ستاد اجرایی این نمایشگاه حاکی است بالغ بر ۷۵ هزار بازدیدکننده متخصص از ۷۴ کشور جهان از این نمایشگاه بازدید کرده‌اند.

این نمایشگاه توسط شرکت نمایشگاهی صاحب نام UBM انگلستان و همکاری سازمان اقتصاد و تجارت ترکیه با موافقت اصولی اتاق بازرگانی این کشور سازماندهی و اجرا شده است.

مجله دامپرووران به عنوان مجله‌ای تخصصی به دلیل حضور مداوم خبرنگارانش در اکثر نمایشگاه‌های معتبر کشاورزی در کشورهای مختلف دنیا شناخته شده و صاحب نام است، به رغم حضور فعال خبرنگاران این مجله در نمایشگاه‌هایی همچون نمایشگاه معظم SIMA و SIA در پاریس یا نمایشگاه SPACE در شهرن فرانسه، نمایشگاه Euro tier و Agritechnica در آلمان، Eima در شهر بولونیا ایتالیا، VIV در شهر اوتریخت هلند و Agribition در شهر رجانا ایالت سکاچوان کانادا، Victam هلند و تایلد و بسیاری از نمایشگاه‌های دیگر از جمله در کشورهای آسیایی و جنوب شرق آسیا برای تهیه خبر و گزارش‌های زنده طی

۱۵ سال گذشته این بار تصمیم گرفته شد با صرف هزینه بسیار در قالب غرفه‌گذار صدای کشاورزی ایران را در فضای گسترده نمایشگاه Growtech آنتالیا ترکیه انعکاس دهد.

حضور مجله دامپرووران در این نمایشگاه به صورت غرفه‌گذار با استقبال بسیاری از مدیران موسسات، شرکت‌ها و نهادهای دولتی مرتبط با کشاورزی که برای اطلاع از تحولات کشاورزی به ترکیه سفر کرده بودند قرار گرفت. ارائه مقالات تحلیلی و بحث‌های ساختاری از توانمندی‌های کشاورزی کشورمان به زبان انگلیسی و در قالب CD همچنین خلاصه مقالات و عناوین آنان با ارجاع به ماخذ برای بهره‌برداری، چاپ پوستر و بنر به زبان انگلیسی و ارائه اطلاعات دیگر موجب شد که آقای Engin Er نماینده UBM انگلستان برگزار کننده اصلی نمایشگاه علاوه بر بازدید از غرفه مجله دامپرووران وقتی برای انجام مصاحبه اختصاصی در اختیار خبرنگار ما قرار دهد،

ایشان ضمن ابراز خشنودی از حضور فعال مجله دامپرووران به عنوان یک نهاد اطلاع‌رسانی و مبادله اطلاعات کشاورزی در این نمایشگاه و اقدامات اطلاع‌رسانی موثر به بازدیدکنندگان که انعکاس خوبی یافته بود در پاسخ سوال خبرنگار ما که چرا آنتالیا را برای برگزاری چنین نمایشگاه معظمی انتخاب کردید گفت: وجود فضای بزرگ نمایشگاه با استانداردهای جهانی از یک سو و همچنین موقعیت متمایزی که آنتالیا در عرصه کشاورزی به ویژه احداث گلخانه‌های بزرگ دارد این منطقه را به یکی از قطب کشاورزی کشور تبدیل کرده است.

این گنر (EnginEr) نماینده UBM گفت: آنتالیا ۳۹ درصد کل مساحت گلخانه‌ای در کشور ترکیه را داراست و ارزش گیاهی محصولات تولید گلخانه‌ای آنتالیا به ۷ میلیارد و ۴۰۰ میلیون لیر ترکیه بالغ می‌شود و در این زمینه رتبه اول در کشور را داراست.

وی یادآور شد این نمایشگاه که با اشتراک

رقم ۲/۲ بوده است در حالی که این رقم برای بخش کشاورزی به ۳/۵ درصد رسیده است، یعنی بخشی از افزایش نرخ رشد اقتصادی ترکیه مربوط به کشاورزی بوده است.

در پایان گفتنی است که نماینده انحصاری نمایشگاه Growtech در ایران شرکت بازرگانی منافی در تبریز است که نقش بسیار موثر در جلب و جذب شرکت ها و فعالان کشاورزی کشورمان به این نمایشگاه داشته است، امسال نیز به دلیل فعالیت این شرکت تعداد از شرکت های ایرانی در این نمایشگاه حضور فعال داشتند که البته شرکت های سازنده سازه های گلخانه ای و طراح و سازنده سامانه های نوین آبیاری و لوله و اتصالات در میان آنها حضور داشتند.

گفتنی است در صفحات رنگی این شماره مجله دامپروان گزارشی به روایت تصویر از نظر شما خوانندگان ارجمند می گذرد.

خبرنگار اعزامی

Growtech با استقبال بسیار زیاد کشاورزان ترکیه نیز مواجه بود و گفته می شود به رغم برگزاری نمایشگاه توسط بخش خصوصی دولت ترکیه و نهادهای مربوط در عرصه اطلاع رسانی و ترغیب بازدیدکنندگان به صورت سازمان یافته نقش موثری داشته اند.

خبرنگار مجله دامپروان همچنین گزارشی

میدهد که رشد اقتصادی ترکیه در سال ۲۰۱۴

بخش خصوصی و حمایت دولت ترکیه برگزار می شود اقدامی در جهت توسعه پایدار و به روز کردن تکنولوژی فرآوری محصولات کشاورزی این کشور به شمار می رود و روز با استقبال فعالان کشاورزی ترکیه و بسیاری از کشورهای اروپایی مواجه شده است.

به گزارش خبرنگار اعزامی مجله دامپروان

فرم اشتراک مجله دامپروان

نام: _____ نام خانوادگی: _____ میزان تحصیلات و رشته تحصیلی: _____
 شغل: _____ نام شرکت / موسسه / سازمان دولتی محل کار: _____
 نشانی دقیق: _____
 کد پستی ده رقمی: _____ تلفن: _____ کد شهرستان: _____ تلفن همراه: _____
 پست الکترونیک: _____

اشتراک از شماره: _____ تا شماره: _____

- اشتراک یکساله: مبلغ ۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال
 - اشتراک دوساله: مبلغ ۲/۵۵۰/۰۰۰ ریال

نحوه اشتراک

- ۱- فرم فوق را به طور خوانا و کامل پر نمائید.
- ۲- مبلغ اشتراک را (۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال) به حساب شماره ۰۱۰۰۷۹۸۳۷۲۰۰۶ سپهر بانک صادرات و یا کارت همین حساب به شماره ۰۲۹۱۲ ۸۸۷۷ ۶۰۳۷ ۶۹۴۰ واریز نمائید.
- ۳- شماره حواله را تلفنی اطلاع دهید یا فیش بانکی واریزی را همراه با فرم پر شده به شماره فاکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳ (۰۲۱) و به نشانی: تهران - میدان توحید، خیابان توحید، خیابان نادر، پلاک ۳۷ (ساختمان مجله دامپروان) ارسال نمایید.
 * لطفاً در صورت ارسال فاکس، نام و شماره تلفن مستقیم خود را به صورت خوانا بر روی فیش واریزی درج نمائید.
 * برای کسب اطلاعات بیشتر با تلفن های ۴-۶۶۹۴۶۲۵۰ (۰۲۱) تماس بگیرید.

جزئیات تغییرات قیمت محصولات و خدمات کشاورزی در سال ۹۲

ریال بوده که نسبت به سال ۹۲، کاهش معادل ۳۶.۲ درصد داشته است.

کلزا

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم کلزا در کل کشور ۱۸۶۳۳.۶ ریال بوده است. قیمت فروش این محصول نسبت به سال ۹۲ معادل ۱۴.۰ درصد افزایش داشته است.

محصولات لیفی

پنبه‌وش

طی سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم پنبه‌وش در کل کشور ۲۲۸۷۵.۴ ریال بوده است که نسبت به سال ۹۲ کاهش معادل ۳.۶ درصد داشته است.

محصولات جالیزی

هندوانه در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم هندوانه در کل کشور ۳۷۸۶.۰ ریال بوده که در سال مورد بررسی نسبت به سال ۹۲، کاهش برابر با ۶.۳ درصد داشته است.

خریزه

سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم خربزه در کل کشور ۶۴۵۳.۱ ریال بوده است. قیمت فروش این محصول نسبت به سال ۹۲ با

۶ درصد نشان می‌دهد.

ذرت دانه‌ای

قیمت فروش یک کیلوگرم ذرت دانه‌ای در کل کشور ۱۱۵۰۳.۲ ریال بوده است. فروش این محصول نسبت به سال ۹۲ معادل ۴۶.۶ درصد افزایش داشت است.

حبوب- نخود

قیمت فروش یک کیلوگرم نخود در سال ۱۳۹۳ در کل کشور ۱۹۱۵۳.۹ ریال بوده است. قیمت فروش این محصول در سال ۹۳ نسبت به سال ۹۲ کاهش برابر با ۲۴.۴ درصد داشته است.

عدس

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم عدس در کل کشور به رقم ۲۸۲۶۶.۵ ریال رسید. قیمت فروش این محصول نسبت به سال ۹۲ با افزایش معادل ۱۰.۱ درصد روبه‌رو بوده است.

دانه‌های روغنی

آفتابگردان روغنی

قیمت فروش یک کیلوگرم آفتابگردان روغنی در سال ۱۳۹۳ در کل کشور ۱۵۰۱۱.۹

بنابر گزارش مرکز آمار ایران، نتایج تغییرات جدید قیمت فروش محصولات و هزینه خدمات کشاورزی در مناطق روستایی کشور در سال ۱۳۹۳ خورشیدی به شرح ذیل است.

محصولات کشاورزی

غلات- گندم

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش آزاد یک کیلوگرم گندم در کل کشور ۱۰۴۵۴.۳ ریال بوده است. قیمت فروش این محصول نسبت به سال ۹۳، افزایشی برابر ۳۷.۷ درصد داشته است.

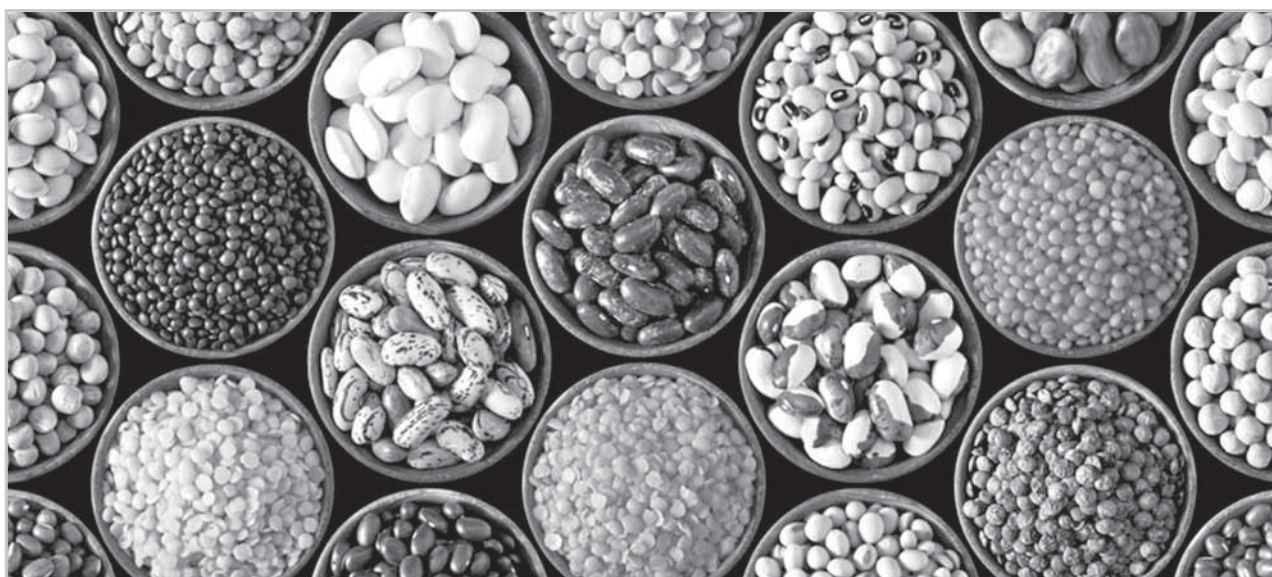
جو

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم جو در کل کشور به ۸۷۴۱.۳ ریال بوده است. قیمت فروش جو ۳۳.۷ درصد نسبت به سال ۹۲ افزایش داشته است.

شلتوک

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم شلتوک در کل کشور به رقم ۲۳۳۶۱.۳ ریال رسید. قیمت فروش این محصول در سال مورد بررسی نسبت به سال ۹۲ کاهش معادل

افزایشی معادل ۱۱.۷ درصد روبرو بوده است. داشته است.

خیار

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم خیار در کل کشور به رقم ۹۸۷۵.۹ ریال رسید. قیمت فروش خیار نسبت به سال ۹۲ با کاهشی معادل ۷.۷ درصد روبرو بوده است.

سبزی‌ها

سیبزمینی

طی سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم سیب زمینی در کل کشور ۸۱۹۵.۰ ریال بوده است. قیمت فروش این محصول در سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۹۲ معادل ۳۳.۹ درصد کاهش داشته است.

گوجه فرنگی

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم گوجه فرنگی در کل کشور ۴۹۰۷.۵ ریال بوده است. در سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۹۲ معادل ۳۰.۶ درصد کاهش داشته است.

بادمجان

سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم بادمجان در کل کشور ۶۸۹۰.۳ ریال بوده است که قیمت فروش این محصول نسبت به سال ۹۲ معادل ۱۱.۷ درصد افزایش داشته است.

پیاز

در سال مورد بررسی قیمت فروش یک کیلوگرم پیاز در کل کشور ۷۱۷۸.۰ ریال بوده که قیمت فروش این محصول در سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۹۲ معادل ۱۶.۱ درصد افزایش

نسبت به سال ۹۲ معادل ۳.۵ درصد افزایش داشته است.

محصولات علوفه‌ای

سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم یونجه در کل کشور ۶۴۹۸.۵ ریال بوده که قیمت فروش این محصول نسبت به سال ۹۲ معادل ۲۱.۷ درصد افزایش داشته است.

شبه‌درخشک

طی سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم شبه‌در در کل کشور ۵۹۷۱.۵ ریال بوده است که قیمت فروش این محصول در سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۹۲ معادل ۱۵.۲ درصد افزایش داشته است.

میوه‌های هسته‌دار

زردآلو

در سال ۱۳۹۳ قیمت یک کیلوگرم زردآلو در کل کشور ۵۲۵۸۱.۱ ریال بوده که قیمت فروش زردآلو نسبت به سال ۹۲ با افزایشی معادل ۹۰.۵ درصد روبرو بوده است.

هلو

برای سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم هلو در کل کشور ۲۷۶۰۰۷ ریال بوده که قیمت فروش این محصول نسبت به سال ۹۲ معادل ۴۴.۲ درصد افزایش داشته است.

میوه‌های دانه‌دار

سیب‌درختی

قیمت فروش یک کیلوگرم سیب‌درختی در سال ۱۳۹۳ در کل کشور ۱۵۱۹۴.۲ ریال بوده که قیمت فروش این محصول در سال ۱۳۹۳

نسبت به سال ۹۲ معادل ۳.۵ درصد افزایش داشته است.

انگور

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم انگور در کل کشور ۱۱۴۰۱.۷ ریال بوده است. قیمت فروش این محصول در سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۹۲ برابر با ۱۰.۸ درصد افزایش داشته است.

مرکبات

پرتقال

طی سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم پرتقال در کل کشور ۱۷۱۹۰.۳ ریال بوده که قیمت فروش این محصول در سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۹۲ با افزایش معادل ۱۴۴.۱ درصد روبرو بوده است.

نارنگی

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم نارنگی در کل کشور ۱۴۲۱۸.۲ ریال بوده است. قیمت فروش این محصول نسبت به سال ۹۲ معادل ۱۲۸.۴ درصد افزایش داشته است.

دام و فرآورده‌های دامی

دام

گوسفند و بره زنده پروراری

طی سال مورد بررسی قیمت فروش یک کیلوگرم گوسفند و بره به صورت زنده در کل کشور ۱۰۶۹۹۰.۲ ریال بوده که قیمت فروش آن نسبت به سال ۹۲ برابر با ۹.۷ درصد افزایش داشته است.

هکتار زمین زراعی آبی با تراکتور در کل کشور ۹۶۶۹۰۷۲.۴ ریال بوده است. متوسط هزینه انجام این خدمت نسبت به سال ۹۲ معادل ۲۰.۴ درصد افزایش داشته است.

کارگر میوه چین (زن)

در سال مورد بررسی دستمزد روزانه یک نفر کارگر میوه چین زن در کل کشور ۲۸۴۳۱۰.۹ ریال بوده است. سطح این دستمزد نسبت به سال ۹۲ معادل ۳۷.۵ درصد افزایش داشته است.

دروغلات (مرد)

دستمزد روزانه یک نفر کارگر دروغلات مرد طی سال گذشته در کل کشور ۶۳۱۷۶۸.۷ ریال بوده است. به طور متوسط سطح این دستمزد نسبت به سال ۹۲ معادل ۸۴.۹ درصد افزایش داشته است.

کارگر و جین کار و تنک کار (مرد)

در سال ۱۳۹۳ دستمزد روزانه یک نفر کارگر و جین کار و تنک کار مرد در کل کشور ۴۴۴۰۴۲.۱ ریال بوده است. متوسط سطح این دستمزد نسبت به سال ۹۲ معادل ۳۰.۷ درصد افزایش داشته است.

کارگر و جین کار و تنک کار (زن)

طی سال مورد بررسی دستمزد روزانه یک نفر کارگر و جین کار و تنک کار زن در کل کشور ۳۱۸۳۱۲۰.۰ ریال بوده است. این دستمزد به طور متوسط نسبت به سال ۹۲ معادل ۳۵.۷ درصد افزایش داشته است.

هکتار زمین زراعی آبی با تراکتور در کل کشور ۹۶۶۹۰۷۲.۴ ریال بوده است. متوسط هزینه انجام این خدمت نسبت به سال ۹۲ معادل ۲۰.۴ درصد افزایش داشته است.

شخم زمین زراعی دیم با تراکتور

طی سال مورد بررسی هزینه یک بار شخم یک هکتار زمین زراعی دیم با تراکتور در کل کشور ۶۴۳۴۰۲.۱ ریال بوده است. متوسط هزینه انجام این خدمت نسبت به سال ۹۲ معادل ۵/ درصد افزایش داشته است.

دیسک زمین آبی با تراکتور

در سال ۱۳۹۳ هزینه یک بار دیسک یک هکتار زمین زراعی آبی با تراکتور در کل کشور ۶۶۳۳۲۶.۱ ریال بوده است. هزینه انجام این خدمت نسبت به سال ۹۲ معادل ۶۹.۴ درصد افزایش داشت است.

دیسک زمین دیم با تراکتور

برای سال مورد بررسی هزینه یک بار دیسک یک هکتار زمین زراعی دیم با تراکتور در کل کشور ۴۷۱۴۰۰.۹ ریال بوده است. متوسط هزینه انجام این خدمت نسبت به سال ۹۲ معادل ۵۹.۴ درصد افزایش داشته است.

خدمات نیروی انسانی

کارگر میوه چین (مرد)

طی سال ۱۳۹۳ دستمزد روزانه یک نفر کارگر میوه چین مرد در کل کشور ۴۳۳۳۵۹.۸ ریال بوده است. سطح این دستمزد نسبت به

گاو و کمتراز دو سال پرواری

برای سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم گاو کمتراز دو سال پرواری به صورت زنده در کل کشور ۱۰۷۱۷۹.۷ ریال بوده که قیمت فروش این محصول در سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۹۲ برابر با ۱.۴ درصد کاهش داشته است.

فراورده های دامی

پشم گوسفند (شسته نشده)

در سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم پشم گوسفند (شسته نشده) در کل کشور ۲۲۸۶۸.۵ ریال بوده است. قیمت فروش آن در سال ۱۳۹۳ نسبت به سال ۹۲ با افزایش معادل ۸۴.۲ درصد روبه رو بوده است.

شیر گوسفند (چرخ نکرده)

طی سال ۱۳۹۳ قیمت فروش یک کیلوگرم شیر گوسفند به صورت چرخ نکرده در کل کشور ۲۴۹۵۳.۵ ریال بوده که نسبت به سال ۹۲ با افزایش برابر با ۱۹.۴ درصد روبه رو بوده است.

شیر گاو (چرخ نکرده)

قیمت فروش یک کیلوگرم شیر گاو طی سال گذشته در کل کشور ۱۱۱۱۹.۲ ریال بوده است که نسبت به سال ۹۲ با افزایش برابر با ۱۳.۳ درصد روبه رو بوده است.

خدمات کشاورزی

شخم زمین زراعی آبی با تراکتور

در سال ۱۳۹۳ هزینه یک بار شخم یک

دو تنظیم توأمان در مقطع تولید و صادرات، برای رهایی از بحران به بهانه گفتگوی ویژه شبکه ۲، با عنوان «دلایان بلای جان صنعت مرغداری»

اگر از محتوا و مضمون برنامه بی خاصیت و بی نتیجه شبکه دو صدا و سیما جمهوری اسلامی، که احتمالاً با هدف کمک به حل بحران صنعت مرغداری، ولی در اجرا برای انعکاس بی کفایتی دولت تدبیر و امید در حل مشکلات، از جمله مشکلات تولید کنندگان گوشت مرغ رقم خورد، به عنوان یکی از برنامه‌های نه چندان کم بیننده صدا و سیما بگذریم، باید گفت؛ شرکت کنندگان از جمله دکتر حسن رکنی معاون امور دام وزارت جهاد کشاورزی و یا حاج محمد یوسفی، یکی از شاخص‌های برجسته و صاحب نام صنعت مرغداری، در چارچوب ارائه راه حل برای بحران بسیار ضعیف و نارسا عمل کردند. به واقع مشخص نبود که این دو بزرگوار با چه هدفی در این برنامه که البته فرصتی بود که استفاده نشد، شرکت کرده بودند، ولی مهمان یا پشت خطی سوم، یعنی ابوالفضل حاج اکبری که به عنوان تولید کننده گوشت مرغ در قم، در برنامه شرکت کرد، قصدش نه دفاع از مرغداران بود، نه ارائه راهکاری مشکل گشا و نه حتی طرح صحیح موضوع یعنی بحران قیمت گوشت مرغ و علل و عوامل آن، بلکه آمده بود که بگوید دولت طی دو سال گذشته، یعنی همین دولت یازدهم بدترین شرایط را برای مرغداران فراهم ساخته است، نهاده‌ها انحصاری و گران قیمت است و اگر ارزان است به خاطر کاهش قیمت جهانی آنهاست، نوسان قیمت ویران کننده است، دولت برنامه‌ای برای صنعت مرغداری ندارد

و بی کفایت‌ترین دولت در حوزه اداره امور کشاورزی و دامپروری است. ایشان گرچه مرغداری شناخته شده نبود ولی این امتیاز را داشته که بتواند از میان دهها مرغدار صاحب نام، سرشناس و توانمند قمی، به این تریبون مهم برای بیان این مطالب دسترسی داشته باشد. این هم از ویژگی‌های صدا و سیماست! به هر حال باید گفت؛ در چنین برنامه‌هایی با چنین چیدمان‌هایی که هیچکدام از آقایان دکتر حسن رکنی و یا حاج محمد یوسفی از توانایی‌های مشاوره‌ای در اطراف خود و از میان صاحب نظران رسانه‌هایی که بر موضوعات بخش اشراف دارند استفاده نمی‌کنند، آنچه که باقی می‌ماند همان سخنانی است که ابوالفضل حاج اکبری، مرغدار به ظاهر معترض قمی بیان کرد و این ظلمی است که این دو بزرگوار هر کدام در جایگاه خود به دولت، مرغداران و صنعت مرغداری در مسیر اجرای این برنامه نارسا روا داشتند.

شرکت در یک برنامه تلویزیونی جای تعارف و تکلیف نیست، آنچه که اتفاق افتاد به مثابه همان تمثیلی است که دو نفر گردویی یافتند، وقتی بر سر تقسیم آن مناقشه کردند، نفر سوم ظاهرالصلاحی، حکم شد، گردو را نصف کرد، دو نیمه پوست آن را به هر کدام از طرف‌های مناقشه داد تا عدالت را رعایت کرده باشد و مغز گردو را خودش خورد! در این به ظاهر مناظره یا گفتگوی ویژه، آنچه که نصیب تشکل‌های مرغداری، صنعت مرغداری و مساعی و کوشش‌های مسئولان دولت شد، همان پوست گردو بود.

دکتر حسن رکنی حتی نتوانست از اقدام بی‌بدیل دولت در ثبات نسبی قیمت نهاده‌ها و یا ارزان شدن کم سابقه آن طی دو سال گذشته، دفاعی قوی و مستدل ارائه کند. با تردید موضوع قانون خرید تضمینی را گوشزد نمود و این که خرید مرغ طبق قانون خرید تضمینی نیست، بلکه ناشی از دستور ویژه

سایز» از سالن تخلیه کنند، تناسب میان تقاضا، عرضه و تولید منطقی خواهد شد.

از سوی دیگر، چنانچه دولت، همزمان با این حرکت، موضوع گسترش صادرات را با یارانه‌های تشویقی همانند تخصیص دان ارزان قیمت در برابر هر کیلو صادرات یا وام کم بهره برای برگ سبز صادراتی اعلام کند و عمل نماید، این احتمال به ظن قوی وجود دارد که در کمتر از ۲ ماه بحران سقوط قیمت بر طرف شود به گونه‌ای که مرغ زنده میان ۴۳۰۰ تا

۴۶۰۰ تومان و گوشت مرغ سایز استاندارد به رقمی حداقل بالای ۶ هزار و ۵۰۰ تومان برسد و مرغداران از اسارت بازار به مانند اسرای بی اراده آزاد می شوند و در نهایت تسلط بازار و در حاشیه آن دلالت بر مرغداران بسیار کمتر می شود زیرا بازار در اختیار مرغداران قرار می گیرد. آسیب و انحراف این تصمیم عاجل و دو وجهی، افزایش بی رویه قیمت گوشت مرغ در پایان این پروژه است که در آنجا اتحادیه ها و تمامی مرغداران باید این روزهای بحرانی را به یاد آورند و نگذارند قیمت بی رویه به زیان مصرف کنندگان افزایش یابد، زیرا مردم قدرت خرید ندارند.

افزایش قیمت، به ناگزیر دولت را از کنار آنان دور و همین وضع بحرانی در مدت کوتاهی و در ماههای فروردین به بعد مجددا دامن مرغداران را خواهد گرفت. حق این بود یک برنامه تلویزیونی همانند گفتگوی ویژه، چنین دستورالعملی را برای برون رفت از بحران پیام می دادند اینگونه ضعیف و بی نتیجه، بالقاء بی کفایتی دولت در تنظیم بازار که چندان منصفانه نیست!

منصور انصاری

تخصصی و به بهانه این گفتگوی ویژه وارد این بحث می شویم که پیرسیم آیا اصولا بحرانی در عرصه صنعت مرغداری وجود دارد؟

دامنه آن چیست؟ ابعاد و عمق این بحران تا کجاست؟ مقطعی است یا دراز مدت؟ دامنه آن چیست؟ راهکارهای عاجل کدامند؟ برای اینکه بحث طولانی و خسته کننده نباشد، لامحاله سعی داریم که به صورت مختصر رهیافتی به آخرین سوال، یعنی راهکارهای عاجل کدامند، داشته باشیم. آنچه که در حیطه توانایی و همت اتحادیه ای استانی به ویژه اتحادیه سراسری است، متقاعد کردن مرغداران به کاهش میزان کمی جوجه ریزی است. اگر هر کدام از اعضا، مسئولانه و خارج از رقابت های زیان بخش که هر چه جوجه بیشتر در سالن بریزیم سود بیشتری خواهیم بود، با یک اقدام دسته جمعی، سراسری و یکپارچه، فقط ۳۰ درصد کمتر از ظرفیت واقعی خود جوجه ریزی کنند، یعنی جنبش کاهش میزان جوجه ریزی طی سه ماه آینده را در دستور کار خود قرار دهند و در این زمینه کسانی که با ولع جوجه ریزی می کنند را تقبیح و به عنوان یک کار ضد جمعی محکوم و حتی در میان خود معرفی نمایند و دوم اینکه تعهد کنند مرغ رازیر دو کیلو و با عنوان «مرغ

وزیر است و حاج محمد یوسفی هم که اشراف کامل به تمامی پیچ و خم های فزاینده صنعت مرغداری دارد، هیچ اشاره ای به بحران همه جانبه، دلایل وقوع و بروز آن، چگونگی مقابله و راه های برون رفت از آن نکرد.

آیا برای دولت و نماینده بزرگترین تشکل استانی مرغداران کشور عیب بزرگی نیست که بپذیرند و بگویند ما به رغم داشتن اختیارات کم و بیش تشکلی و توانایی تقریبا انحصاری دولتی با پشتوانه قانونی قوی و قدرت مالی کافی در قالب شرکت پشتیبانی و سیاست ها و برنامه های اجرایی گسترده، در برابر چند دلال و بازیگر بازار مستأصل و ناتوان هستیم و ابتکار عمل در دست آنان است؟ چرا اشاره ای به جوجه ریزی بی رویه خود مرغداران به میان نیامد؟ دولت که مرغدار نیست. آیا جای دولت و مرغدار عوض شده است؟ اگر قرار است دولت مرغداری کند و مرغداران دولت داری، گفته شود تا تکلیف مشخص شود.

مرغداران به عنوان یک صنف، وظایفی دارند که مسئولیت انجام یا عدم انجام آنها با خودشان است و همچنین است شرح وظایف دولت در تنظیم تولید در معادله ای متناسب و منسجم با تنظیم بازار، لذا در جایگاه یک مجله

گسترش صادرات برای جلوگیری از سقوط قیمت گوشت مرغ

به دنبال اجرای برنامه‌ای با عنوان «دلان بلا جان مرغداران» در گفتگوی ویژه شبکه ۲ سیمای جمهوری اسلامی ایران با دکتر حسن رکنی معاون امور دام وزارت جهاد کشاورزی، حاج محمد یوسفی رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغداران استان تهران و مرغدار صاحب نام پریشینه، همچنین ابوالفضل حاج اکبری به عنوان تولید کننده و مرغدار از استان قم، حسن زاده رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی ایران و مدیر عامل اتحادیه مرغداران استان پر تولید مازندران طی گفتگویی اظهار داشت: توقع از دکتر رکنی معاون امور دام این بود که حسب جلسات متعددی که با ایشان برای حل بحران پیش آمده در صنعت مرغداری داشتیم، انجام مصاحبه خود را علاوه بر مرغداران حاضر در برنامه منوط به حضور نماینده‌ای از اتحادیه سراسری می‌کرد زیرا این اتحادیه اشراف کامل تری بر وضعیت کلیه تشکل‌های مرغداری در سراسر ایران دارد. گذشته از این لازم بود در این گفتگو به صورت مختصر و موجز علل و عوامل بحران بیان می‌شد و نهایتاً از این فرصت به دست آمده برای ارائه چند پیام به مرغداران و جامعه مخاطب از جمله مصرف کنندگان و همچنین تصمیم گیرندگان اقتصادی برای برون رفت از این بحران بیان می‌شد که متأسفانه این اتفاق رخ نداد.

عطاءالله حسن زاده در این گفتگو یاد آور شد: آنچه که می‌توان در این شرایط بحرانی و به صورت پیام و راهکار عاجل ارائه داد، یکی توصیه به مرغداران و همکاران آسیب دیده ماست که هست و نیست خود را برای تولید مملکت از دست داده اند که «نگذارند مرغ‌هایشان به وزن بالا برسد» و مرغ‌را زیر ۲ کیلو از سالن تخلیه کنند که بدین واسطه خود را از

حتمی است، ما خودمان باید به فکر خودمان باشیم، لذا در یک اقدام دسته جمعی، هماهنگ و صنفی می‌توان بازار را متعادل کرد. حسن زاده یاد آور شد: باید این واقعیت را بپذیریم که بسیاری از اقشار مردم قدرت خرید خود را از دست داده اند لذا افزایش تولید، روند سقوط را همچنان تداوم می‌دهد، وی یاد آور شد: این اقدام دسته جمعی از سوی مرغداران باید با اقدام عاجل دولت برای ارائه مشوق‌های صادراتی همراه باشد. اعطای دان ارزان قیمت به صادر کنندگان در مقابل هر کیلو گوشت مرغ صادراتی، اعطای وام با بهره کم به آنان در مقابل برگ سبز صادرات، تلاش سازمان دامپزشکی برای اخذ پروتکل‌های بهداشتی، مذاکره با کشورهای همجوار و اعطای گوشت مرغ در چارچوب توافقات سیاسی کمک‌های بلا عوض، می‌تواند عاجل‌ترین راهکارها برای برون رفت از سقوط ویران کننده قیمت گوشت مرغ باشد. حسن زاده در پایان یاد آور شد: از سازمان دامپزشکی تقاضا داریم از صدا و سیما بخواهد که برنامه‌هایی برای ترویج مرغ‌ساز و سلامت بیشتر آن در میان جامعه مخاطب و مصرف کنندگان ترتیب دهد.

اسارت بازار برهاند، زیرا راهی مرغداران از اسارت بازار، فقط با جمع آوری مرغ‌های سبزر و حمل به کشتارگاه پیش از اینکه وزن آنها به ۳ تا ۴ کیلو برسد میسر است، همه می‌دانند نگهداری مرغ تا این وزن‌ها به جز زیان برای مرغداران حاصل دیگری ندارد، دولت هم موظف است انگیزه‌های لازم و تشویقی برای مرغدارانی که مرغ خود را با وزن سبزر از سالن‌ها تخلیه می‌کنند به صورت واضح و روشن در نظر بگیرد و از طریق اتحادیه‌ها این انگیزه‌های تشویقی را به آنان اعطا نماید. این حرکت خودبستر صادرات گوشت مرغ را فراهم می‌سازد. حسن زاده گفت: تعادل عرضه و تقاضا به هم خورده است. برای مقابله با سقوط قیمت گوشت مرغ کاهش میزان تولید ضروری و اجتناب ناپذیر است که یکی از راه‌های آن تخلیه سالن‌ها و عرضه مرغ سبزر است، اقدام عاجل دیگر تعهد کلیه مرغداران به کاهش میزان جوجه ریزی تا ۳۰ درصد است. افزایش میزان جوجه ریزی و نگهداری مرغ در اوزان بالا، موجب عرضه بیش از حد تولید و در نتیجه سقوط قیمت می‌شود و اگر این سقوط قیمت ادامه یابد نابودی مرغداران کوچک و متوسط در سراسر کشور

بررسی جایگاه تولید جهانی محصولات کشاورزی تراریخته در تامین غذای مردم اروپا

مأخذ: Innovation In Food Technology

گفتار نخست

آنچه که در پی مطالعه می‌کنید یکی از جنجالی‌ترین مباحث کشاورزی است. بخش عمده‌ای از افکار عمومی غیر تخصصی در سطوح مختلف اجتماعی، اصلاح نژاد، ژموپلاسم در دام و طیور و گونه‌های گیاهی را با محصولات تراریخته که دستکاری ژنتیکی نامیده می‌شود اشتباه می‌گیرند. اصلاح نژاد همانطوری که از عنوانش پیداست بهبود فرایند ژن و عملکرد آن است، نه تغییر آن ولی تراریخته یعنی تغییر ژن به گونه‌ای که محصول نهایی بهبود کیفی و کمی نمی‌یابد بلکه تغییر کمی و کیفی می‌کند. در شماره پیشین مجله دامپروان مقاله‌ای در مورد تغییر ژن طیور و تبدیل آنها به طیور بدون نوک یا پر نوشتیم، حال این مطلب که در جامعه مانیز مطرح شده و توجه افکار عمومی را به طور جدی به خود جلب کرده است را به دقت مطالعه کنید. امیدواریم رسانه‌های پر تیراژ یا پر بیننده همانند صدا و سیما با بهره‌گیری از این مأخذ موضوع را گسترش دهند. گمان می‌شود رسالت مجله دامپروان در همین حد است و البته توان بیشتری ندارد، بقیه بر عهده آنانی است که با بودجه‌های دهها میلیاردی فرهنگ سازی و اطلاع رسانی نمایند اما کمتر به نیازهای روز افزون افکار عمومی جامعه توجه دارند. سردبیر

که عمدتاً از مبدأ برزیل، آرژانتین و آمریکا صورت گرفته است. تخمین زده می‌شود که میان ۶۰ تا ۸۹ درصد از این سویای وارداتی از محصولات تراریخته بوده که به معنی وجود مواد شیمیایی و آلاینده‌های پیشتر در آنهاست. سویای تراریخته، نسبت به علف کش‌ها، حشره کش‌ها (عموماً گلی فوسیت) و حشرات، از طریق تولید مواد سمی حشره کش، مقاوم است.

غرض از تولید محصولات تراریخته، افزایش محصول است که به عنوان مثال در هنگام استفاده از علف کش‌هایی مانند گلی فوسیت بدون صدمه به گیاه اصلی، نیاز به کارگر اضافی و تحمل هزینه برای وجین کردن، برداشت آن به سادگی امکان پذیر است. اما از سال ۲۰۰۲ که سویای تراریخته در برزیل معرفی شد، مصرف سموم حشره کش سه برابر گردیده و علاوه بر افزایش هزینه‌ها، حاصل خیزی اراضی نیز کاهش یافته است. علف‌های هرز مقاوم و کشاورزان داوطلبی که محصولات تراریخته تولید می‌کردند هم اکنون دست به گریبان مشکلات جدی تری شده‌اند که یکی از آنها مسئولیت در مورد محیط زیست است. اکثریت خریداران اروپایی سویا، روش‌های سخت‌گیرانه‌ای دارند زیرا هدف آنها بر آورده کردن خواست‌های مصرف‌کنندگان مبنی بر استفاده از محصولات غیر تراریخته است.

محصولات تراریخته محصولاتی هستند که از منشأ گیاه دستکاری شده ژنتیکی به منظور مقاومت گیاه نسبت به برخی آفات یا بیماری‌های گیاهی گرفته شده‌اند. در روش تراریخته ویژگی‌های جدیدی به گیاه افزوده می‌شود که در میان هم‌خانواده‌های آنها وجود ندارد. در ایران، برای اولین بار برنج رقم طارم مولایی به صورت تراریخته برای مقاومت در برابر کرم ساقه خوار برنج *Chilo su* - *pressalis* به زیرکشت رفت و به تولید انبوه رسید و با توجه به اینکه اولین محصول تراریخته تولید شده در کشورهای مسلمان و کشورهای منطقه بود، خبر تولید آن بازتاب گسترده‌ای در مطبوعات و سایت‌های خبری جهان داشت.

مقاله پیش رو، ترجمه‌ای است معتبر از منبع علمی، پژوهشی Innovation In Food Technology به وضعیت فعلی تولید و استقبال کشورهای مختلف دنیا از این محصولات نگاهی انداخته است با هم بخوانیم:

گسترش تولید محصولات تراریخته (GMO) و این ادعا که این محصولات می‌توانند مشکلات غذایی جهان را مرتفع نمایند به گوش همگان رسیده و در حال حاضر به موضوعی عادی تبدیل شده است ولی مصرف‌کنندگان و خرده‌فروشان بسیاری علاقمند به محصولات غیر تراریخته هستند و کارخانه‌های تولید مواد غذایی نیز، علیرغم میزان بسیار بالای پروتئین سویا و قیمت مناسب آن، برای حفظ زنجیره تولید خود با چنین چالشی مواجهند. در کل می‌توان گفت که این امر یک مشکل جهانی است و باید از طریق قانونگذاری و آزمایش‌های مربوطه، اطمینان تولیدکنندگان مواد غذایی و آحاد مصرف‌کننده را جلب نماید.

در سال ۲۰۰۷، مقدار ۲۴/۸ میلیون تن کنجاله سویا، ۱۵/۵ میلیون تن دانه سویا و یک میلیون تن روغن سویا به اروپا وارد شده

یک بررسی به عمل آمده در انگلستان نشان داد که ۸۹ درصد از مغازه داران مایلند از برچسب های تراریخته برای غذای دام ها استفاده کنند و ۷۲ درصد نیز حاضر هستند برای مواد غذایی غیر تراریخته مبلغ بیشتری پرداخت نمایند. بررسی دیگری در همین کشور نشان داد که فروشندگان مرد حاضرند تا ۲۶ درصد و فروشندگان زن تا ۴۹ درصد بیشتر برای چنین موادی پرداخت نمایند. حال پرسش این است که تولید کنندگان مواد غذایی با محصولاتتی که منبع اولیه آنها «تراریخته» است، چه باید بکنند؟ سویا همانند بسیاری دیگر از حبوبات و غلات، هم به عنوان غذای اصلی و هم مواد غذایی فرآوری شده مورد استفاده قرار می گیرد، اما قوانین اروپا با وجود سخت گیرانه بودن در برخی موارد نمی تواند مانع از در هم آمیختن آنها در زنجیره تولید شوند.

اتحادیه اروپا یک فرایند دقیق را در مورد مواد تراریخته و مراقبت از موادی که امکان دارد بدون مجوز وارد زنجیره تولید شوند اعمال می نماید.

در اروپا، الصاق برچسب «حاوی مواد تراریخته» برای بسته های محصولات غذایی دارای ۰/۹ درصد مواد تراریخته الزامی است اما هنوز جایگاهی قانونی برای رسیدگی به دعاوی مرتبط با تراریخته ها وجود ندارد، ولی فرانسه، آلمان و اتریش از این قاعده پیروی نمی کنند و ضمن اینکه از قوانین ملی مکتوب به منظور مقابله با تراریخته ها برخوردار هستند، میزان استفاده از مواد تراریخته در مواد غذایی آنها ۰/۱ درصد است که این میزان به منزله غیر تراریخته قلمداد شده و می تواند کماکان به مصرف برسد. اخیراً اروپا یک تکنیک تشخیص میزان مواد تراریخته غیر مجاز در کالاهای غذایی وارداتی را اعمال نموده که (LLP low level presence) نامیده می شود. در این تکنیک، مواد تراریخته غیر مجاز تا حد ۰/۱ درصد می توانند از این مانع عبور کنند. این مجوز منحصر به تغذیه مربوط می شود نه به تولید مواد غذایی، هر چند اخیراً اروپا برای گسترش دادن این محدودیت به تولید مواد غذایی در حال مشورت می باشد. در حال حاضر، تولید کنندگان مواد غذایی و کارخانه داران فشارها و موانع متعددی را در انجام آزمایش های مربوط به مواد تراریخته بر عهده دارند. برنامه

های صدور مجوز برای مواد غیر تراریخته موجب به وجود آمدن سازمان های مستقلی شده است که اموری از قبیل کنترل های داخلی و سامانه های کیفیتی و عرضه کننده را در اختیار دارند. آزمایش GMO اقدامی اساسی در راستی آزمایی و اعتبار بخشیدن به زنجیره تولید است که ضمن برآورده کردن استانداردهای اتحادیه اروپا، مرجع صدور مجوز نیز هست. ارایه مجوز تراریخته غیر تراریخته، گام مستقیمی در حرکت به سمت برنامه های صدور مجوزهای دیگر از قبیل ISO ۲۲۰۰۰, IFS, BRC است و جوهی که دارای جذابیت اقتصادی برای مشتریان هستند را مشخص می نماید.

خبر خوب این که، تولید مواد غذایی از سویای غیر تراریخته روز به روز اقبال بیشتری می یابد. CertID Europe در سال ۲۰۱۱، برای ۷/۷ میلیون تن سویای غیر تراریخته مجوز صادر کرده در حالی که این رقم در سال ۲۰۱۰، ۷/۶ میلیون تن و در سال ۲۰۰۹، ۷/۱ میلیون تن بوده است. در سویاهای مذکور استاندارد ۰/۱ درصد از مواد تراریخته رعایت شده است.

تجارت جهانی خوراک دام، در اختیار مزارع تراریخته

در ادامه آنچه که خواندید، مؤسسه پژوهشی «Animal Sc-ence» اعلام کرده است که استفاده از مواد غذایی تراریخته در غذای دام خطری برای انسان ندارد. آنهایی که در مقابل استفاده از مواد تراریخته موضع گرفته اند اظهار می دارند که تغییر در طبیعت مواد غذایی، سلامتی دام ها و در نهایت سلامتی آحاد مصرف کننده را به خطر می اندازد. این مؤسسه در نتایج بررسی خود می افزاید که مصرف چنین موادی اصولاً خطرناک نیست. مطالعات انجام شده از سال ۱۹۸۳ (قبل از معرفی مواد غذایی تراریخته) تا سال ۲۰۱۱، باز خورد تغذیه دام با مواد تراریخته را به صورت کامل و با جزئیات دقیق نشان می دهد. در این بررسی آمده است که بیش از ۹۵ درصد دام های آمریکایی و حدود ۷۰ تا ۹۰ درصد دام های دنیا، یعنی رقمی حدود یکصد میلیارد دام، با مواد تراریخته تغذیه می شوند، با این حال هیچ گونه ناهنجاری در سلامتی و یا بهره وری ندارند و هیچ گونه تفاوتی هم میان آنها با دیگر دام ها که از مواد غذایی غیر تراریخته استفاده کرده اند دیده نمی شود.

در حال حاضر و از آنجا که تهیه و تولید محصولات غیر تراریخته برای خوراک دام بسیار گران شده، پرورش دام تا حد زیادی وابسته به منابع تراریخته است و تجارت جهانی خوراک دام نیز عمدتاً در اختیار کشورهای است که اقدام به کشت این گونه محصولات می نمایند، لذا روز به روز به تعداد کشورهای این گونه مواد تراریخته استفاده می کنند افزوده می شود و بازار محصولات غیر تراریخته در آمریکا به صورت بازاری جنبی و کوچک درآمده است، هر چند این گونه محصولات همیشه در دسترس علاقمندان وجود دارند.

رخدادی بی بدیل که پیش از این سابقه نداشت

تعاملی دو سویه و منبعث از همان طرز فکری بود که «ماتنها روابط عمومی وزارتخانه نیستیم بلکه روابط عمومی کل کشاورزی کشور هستیم.» محقق شد.

دکتر شاهرخ رمضان نژاد بادشوره و نظارتی دورادور به گونه ای که به استقلال مطبوعات خدشه ای وارد نشود آنچه که فکر می کرد می تواند گامی در جهت انعکاس صدا کشاورزی کشور باشد را دریغ نداشت، گرچه بسیاری به کنایه گفتند این فعالیت و این رخداد در جهت تقویت وزارت جهاد کشاورزی بود و نه مطبوعات تخصصی بخش کشاورزی و صنایع غذایی ولی هر چه بود خارج از منافع صنفی یا وزارتخانه توافقی دو سویه خلاق و بی بدیل در جهت اعتلای کشاورزی کشور بود که به بار نشست و نتیجه داد و احترام بسیار برانگیخت، برگزاری تجلیل از پیشکسوتان مجلات تخصصی با حضور مهندس عباس رجائی رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، مهندس آقایی معاون پارلمانی و دکتر حسین نظامی معاون مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمع قابل توجهی از نشریات، خود تکانه ای بود که برای جایگاه مجلات تخصصی برآمدی تاریخی حاصل کرد. تحلیل این تعامل بی بدیل و همکاری سازنده کم سابقه در این مختصر نمی گنجد فقط با روایت تصویر به اهمیت موضوع اشاره می کنیم امید آنکه فرافکنان بی عمل که موفقیت خود را در ایجاد تفرقه و جدایی می بینند نتوانند در آنچه که به دست آمد شکافی ایجاد کنند، تجربه ای بود قابل اتکا که در سال دیگر بارفع نارسایی ها تکرار خواهد شد.

منصور انصاری

رئیس هیات مدیره انجمن

عده ای نمی دانستند که رشد بخش کشاورزی در سال زراعی جاری ۵/۷ درصد بوده است در حالی که سایر بخش های اقتصادی رشد در حد یک درصد داشته اند یعنی کشاورزی بالاترین رشد اقتصاد کشور را کسب کرده است در حالی که همانند سایر بخش های اقتصاد دچار رکود نبوده است بلکه دچار بحران مازاد تولید شده است خلاصه موضوعاتی چون بحران آب و راه های مقابله با آن، میزان واقعی مصرف آب در کشاورزی، تلاش های خستگی ناپذیر معاونت های مختلف، زراعت، آب و خاک، باغبانی و امور دام برای تولید بهتر و بیشتر در یک ماراتن خستگی ناپذیر روزی ۱۰ ساعته توسط اعضای هیات مدیره انجمن در تمامی ۱۰ روز برگزاری ترویج، اطلاع رسانی و تبلیغ شد. مرکز روابط عمومی و همکاران این نهاد و دولتی نیز بدون نگاه به ساعت های خود و فعالیت های متعارف روزانه که ساعت ۴ شده یا ۱۰ شب است، جمعه است یا روز تعطیل رسمی در «آمدگاه اصلی» این نبرد اطلاع رسانی صحنه ای و میدانی با حضور قدرتمند واحد سمعی بصری به اعضای هیات مدیره و عضوهای متعدد انجمن دمت گرم می گفتند و با حمایت از آنان و پذیرایی مداوم مهمانان یکی از پر رونق ترین غرفه های تاثیر گذار «بیست و یکمین نمایشگاه مطبوعات» را در میان بالغ بر ۸۰۰ غرفه رقم زرد و موفق به دریافت جایزه غرفه تاثیر گذار شدند. این موقعیت اطلاع رسانی در سایه

نوع تفکر حاکم بر مرکز روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی که از نگرش مدیرکل این مرکز دکتر شاهرخ رمضان نژاد سرچشمه می گیرد که خود از جنس مطبوعات و رسانه های تخصصی بخش کشاورزی است در کنار حرکت سازمان یافته و اندیشمندانه انجمن صنفی نشریات تخصصی بخش کشاورزی و صنایع غذایی رخدادی را رقم زد که در تاریخ ۳۴ ساله گذشته و در قالب تعاملی دو سویه میان بخش خصوصی مطبوعات و دولت بی بدیل و بی سابقه بود، در تضارب آرا و عقاید میان این دو بخش اندیشه ای شکل گرفت که هر دو توأمان صدای کشاورزی کشور باشند، شاید بخشی از مظلومیت کشاورزان و شاکله کشاورزی کشور را در یک فضای تمام رسانه ای که مورد توجه نخبگان، اندیشمندان و صاحبان قدرت و موقعیت کشور هستند انعکاس دهند، چه باور این بود که پژواکی گسترده و وسیع خواهد داشت. این اندیشه به بار نشست و در یک صحنه گسترده رویارویی واقعی انتشار فکر و اندیشه بسیاری از هنرمندان، نویسندگان، اساتید دانشگاه، فرهیختگان مردم علاقمند به دانسته ها و دانش های جدید، وزرا، نمایندگان مجلس، نهادهای مختلف غیر دولتی خلاصه تصمیم گیرندگان و تصمیم سازان مملکت بیش از گذشته از نقش کشاورزی و فعالان این بخش در اقتصاد کلان مطلع شوند به طور مثال کمتر صاحب نظر و یا مسئولی از میان مسئولان غیر بخش کشاورزی به روشنی و صریح می دانستند که نقش کشاورزی در تولید ثروت ملی یا همان GDP بالاتر از ۱۲ درصد و در کسب و کار ۳۲ درصد است و شاکله کشاورزی کشور در تلاشی خستگی ناپذیر بالغ بر ۱۱۰ میلیون تن محصول تولید می کند و حتی

نکاتی آموزنده برای دامداران:

اثرات مثبت و منفی از شیر گرفتن زود هنگام گوساله‌ها

جدا از تفاوت‌هایی که در وضعیت بدنی و عملکرد گاوها به وجود می‌آید، از شیر گرفتن زود هنگام گوساله‌ها دارای مزایایی است که بزرگترین مزیت آن صرفه جویی در مواد غذایی است.

بین کاهش نیازهای غذایی و مصرف آن از سوی هر گاو و مقدار علوفه‌ای که هر گوساله مصرف میکند، از شیر گرفتن زود هنگام آنها موجب یک کاهش ۲۸ درصدی در مصرف روزانه علوفه می‌گردد. این تفاوت می‌تواند از دست چین کردن و جداسازی گاوها در زمان خشکی و نیز طولانی‌تر کردن دوره چرای دام‌ها به منظور ذخیره سازی علوفه برای زمستان ممانعت به عمل آورده که در مصرف علوفه موثر می‌باشد.

گوساله‌هایی که زودتر از شیر گرفته می‌شوند در مقایسه با گوساله‌هایی که مدت بیشتری شیر می‌خورند پر بازده‌ترند چرا که مدت طولانی‌تری از جیره غذایی با کیفیت استفاده کرده‌اند و ضریب تبدیل واقعی آنها یک پنجم (علوفه/وزن) است. چنین گوساله‌هایی نیاز به یک جیره غذایی با ۱۶ درصد پروتئین خام و ۷۰ درصد TDN (جیره غذایی کامل) دارند. این جیره غذایی کامل حاوی ۶۰ درصد غله، ۱۰ تا ۲۰ درصد مواد پروتئینی و ویتامین‌ها و مواد معدنی کافی است.

عیوب از شیر گرفتن زود هنگام گوساله‌ها

عمده‌ترین نقطه ضعف از شیر گرفتن زود هنگام گوساله‌ها به فروش رساندن آنها است. گوساله‌های جوانی که وزن کمی دارند در هنگام فروش و به دلیل قیمت پایین، درآمد کمتری نصیب گله‌دار می‌نمایند. مشکل دوم،

نکرده‌اند، می‌توان آنها را طی یک پروسه انتقالی و در هنگامی که به اندازه کافی غذا دریافت می‌کنند مورد توجه بیشتری قرار داد. همچنین آنها می‌توانند از آنتی‌بادی‌هایی که از مادر خود دریافت کرده‌اند در مقابل برخی از بیماری‌ها مقاوم باشند. پرورش دهندگان چنین گوساله‌هایی باید برای برنامه سلامتی آنها با دامپزشک‌های خود مشورت نمایند.

نکات مهم

همانند سایر امور مدیریتی، تصمیم بعد از شیر گرفتن زود هنگام گوساله‌ها باید بر اساس شرایط ویژه هر دامداری به طور جداگانه باشد. از شیر گرفتن زود هنگام زمانی می‌تواند مفید باشد که:

- ۱- مقدار علوفه موجب محدودیت عملکرد شود که یا به علت وضعیت پرورش و یا به دلیل شرایط بازار است.
- ۲- لاغر بودن گاوها به ویژه در صورت جوان بودن آنها
- ۳- گله توانایی نگهداری از گوساله‌های جوان را نداشته و یا این که خریداران علاقمند مایل به خرید چنین گوساله‌هایی هستند
- ۴- ترکیبی از کاهش تقاضا به مراتع، بهبودی در وضعیت بدنی و تولید مثلی و مزایای بهره‌وری از مواد غذایی در حدی باشد که بر هزینه‌های افزوده شده از جحیت داشته باشد.

پیدا کردن خریدارانی است که تمایل به خرید چنین گوساله‌هایی با وزن کم را داشته باشند چرا که هیچکس تمایل به نگهداری و تغذیه چنین گوساله‌هایی ندارد. اگر چنین گوساله‌هایی در گله نگهداری شوند باید قبل از شیر گرفتن آنها، نیاز به مواد غذایی بیشتر را مد نظر قرار داد.

گوساله‌هایی که زودتر از شیر گرفته شده‌اند مدت زمان بیشتری از علوفه تغذیه می‌کنند و معمولاً در همان زمان گوساله بودن به وزن مورد نظر برای کشتار می‌رسند. این تفاوت سن می‌تواند در صورتی که قبل از قابل عرضه به بازار شدن اتفاق بیفتد، مزیت قابل توجهی به شمار آید.

برخی از دامداران گوساله‌ها را با موفقیت در چراگاه از شیر می‌گیرند، بدین نحو که هنگامی که گوساله‌ها توسط یک غذای ریخته شده بر روی زمین تغذیه می‌کنند گاوها از پشت سر آنها را ترک می‌نمایند. این کار برای گاوهایی که شیر کمی تولید می‌کنند روش خوبی است چرا که بایستی دست چین شوند. استفاده از مواد غذایی از قبیل غلاتی که مجدداً سبز شده‌اند، بقایای محصولات گیاهی و یا گیاهان پوششی مزارع می‌تواند موجب کاهش هزینه‌ها شود.

موضوع قابل توجه دیگر حفظ سلامتی گوساله‌ها است. به علت آنکه چنین گوساله‌هایی هوای سرد و مرطوب را تجربه

کشورهایی که بیشتر از انرژی‌های تجدیدپذیر استفاده می‌کنند

۲. کاستاریکا: در سال جاری میلادی، این کشور توانست با ثبت یک رکورد جدید برای ۹۴ روز متوالی الکتریسیته خود را صرفاً با تکیه بر منابع تجدیدپذیر تامین نماید. از این میزان انرژی تولید شده، ۷۸ درصد سهم انرژی برقایی، ۱۲ درصد سهم انرژی زمین گرمایی و ۱۰ درصد باقیمانده توسط انرژی باد تامین شده است. این کشور قصد دارد که تا سال ۲۰۲۱ تمامی الکتریسیته مورد نیاز خود را از منابع تجدیدپذیر تامین نماید. با این وجود، شبکه‌ی حمل و نقل این کشور در وضعیت مناسبی به سر نمی‌برد.

۳. ایسلند: حضور آتشفشان‌های متعدد در این کشور امکانی را به جهت استفاده حداکثری از انرژی زمین گرمایی فراهم آورده است. این کشور با تولید ۸۵ درصد از الکتریسیته‌ی مورد نیاز خود از منابع زمین گرمایی و ۱۵ درصد توسط انرژی برقایی، توانسته بیشترین سرانه‌ی

از انرژی‌های تجدیدپذیر در مقایسه با سایر کشورها بررسی خواهیم نمود.

۱. اروگوئه: کشور اروگوئه ۹۴/۵ درصد از الکتریسیته مورد نیاز خود را از منابع تجدیدپذیر تامین می‌کند. به جهت تولید این مقدار انرژی، علاوه بر منابع برقایی، که قدمت ساخت آن‌ها به بیش از ۲۰ سال می‌رسد، بر تولید انرژی از منابعی همچون باد، بقایای زیستی و انرژی خورشیدی سرمایه‌گذاری هنگفتی انجام شده است. ارزش تولید این میزان انرژی تجدیدپذیر، که ۵۵ درصد از کل انرژی مصرفی در این کشور را به خود اختصاص می‌دهد، هنگامی بیشتر نمایان می‌شود که آن را با میانگین تولید انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان و در سطح کشورهای اروپایی، به ترتیب برابر با ۱۲ درصد و ۲۰ درصد، مقایسه نماییم. جالب است بدانیم که اروگوئه تنها در عرض ۱۰ سال به این جایگاه رسیده است.

استفاده از عبارت «بهره‌برداری سرانه» به این نکته اشاره دارد که ما به دنبال معرفی کشورهایی با بیشترین ظرفیت تولید انرژی‌های تجدیدپذیر نیستیم؛ بلکه به دنبال معرفی کشورهایی هستیم که در سبد انرژی مصرفی آن‌ها بالاترین درصد متعلق به انرژی‌های تجدیدپذیر است. به طور مثال، بنابر گزارش سالانه‌ی رن ۲۱، بیشترین ظرفیت تولید الکتریسیته از انرژی‌های تجدیدپذیر به ترتیب متعلق به کشورهای چین، ایالات متحده، برزیل، آلمان و کانادا است. با این وجود، درصدی که انرژی‌های تجدیدپذیر در این کشورها به خود اختصاص می‌دهند، پایین‌تر از کشورهایی است که در این نوشتار به آن‌ها اشاره می‌کنیم. در همین رابطه به معرفی کشورها و دستاوردهای آن‌ها بر حسب رتبه‌ی کسب شده توسط آن‌ها خواهیم پرداخت. در انتها نیز جایگاه ایران را به لحاظ استفاده

تولید انرژی پاک را به خود اختصاص دهد.

۴. پاراگوئه: این کشور تا ۹۰ درصد از الکتریسیته‌ی مورد نیاز خود را توسط سد برقابی بزرگی که در منطقه اینتاپو قرار دارد تامین می‌نماید.

۵. لسوتو: این کشور تمامی الکتریسیته‌ی مورد نیاز خود را از طریق آبشاری از سدها تامین می‌کند. مازاد انرژی تولیدی توسط این کشور به افریقای جنوبی صادر می‌گردد.

۶. بوتان: منابع فراوان تولید انرژی برقابی در کشور بوتان، علاوه بر رفع احتیاجات این کشور، ۴۰ درصد از درآمدهای صادراتی را نیز به خود اختصاص می‌دهند. با این وجود، این کشور در فصول خشک نیاز خود به انرژی را با کمک واردات از کشور هندوستان تامین می‌کند.

وجه مشترک میان تمامی کشورهایی که در بالا بدان‌ها اشاره شد جمعیت کم آن‌ها است. همین امر باعث شده تا تمامی آن‌ها، با وجود آن‌که در مقایسه با کشورهایی مثل چین تولید بسیار کمتری دارند، بتوانند درصد بالایی از انرژی مورد نیاز خود را از منابع تجدید پذیر تامین کنند.

حال می‌توان سوالی مطرح کرد مبنی بر

این‌که چطور کشوری مثل ایسلند، که بنابر نوشته‌های بالا حائز بالاترین رتبه در تولید سرانه‌ی انرژی‌های پاک در جهان است، در رتبه سوم قرار گرفته است؟ پاسخ به این سوال مرتبط با اهمیت بالای تنوع منابع در زنجیره‌ی تامین انرژی‌های تجدید پذیر است. در این رتبه بندی، به میزانی که یک کشور تعداد بالاتری از منابع تجدید پذیر را به خود اختصاص دهد در جایگاه بالاتری در مقایسه با سایر کشورها قرار خواهد گرفت. این مورد سبب می‌شود تا تغییرات اقلیمی تاثیرات محدودتری بر مقدار انرژی تولید شده توسط این کشور داشته باشند. نمود بارزی از اهمیت این معیار را می‌توان در کشور بوتان مشاهده کرد. این کشور با وجود آنکه در فصول بارندگی حتی می‌تواند به کشورهای همسایه‌ی خود برق صادر نماید، در فصول خشک نیازمند وارد کردن برق است. در نقطه‌ی مقابل، کشور اروگوئه با استفاده از منابعی همچون انرژی باد، انرژی خورشیدی، انرژی حاصل از بقایای زیستی و انرژی برقابی، در صورت وقوع تغییرات اقلیمی با تراز منفی کمتری در تولید انرژی‌های تجدید پذیر مواجه خواهد گردید.

وضعیت انرژی‌های تجدید پذیر در ایران

کشور ایران با وجود دارا بودن پتانسیل‌های بسیار بالا در تولید انرژی‌های تجدید پذیر، نظیر دارا بودن بطور میانگین ۳۰۰ روز آفتابی، وزش باد با سرعت مناسب در مناطقی نظیر منجیل در استان گیلان و شهرهای استان سیستان و بلوچستان، امکان استفاده از انرژی زمین گرمایی در استان اردبیل و شهر مشکین شهر، درصد کمی از انرژی خود را از منابع تجدید پذیر تامین می‌نماید. بنابر گفته‌های معاون شرکت توانیر، آقای عبدالرسول پیشاهنگ، سهم ایران در استفاده از انرژی‌های تجدید پذیر کمتر از ۲ درصد است. همچنین سهم نیروگاه‌های برقابی برابر با ۱۴/۵ درصد از کل برق تولید شده در کشور است. با این وجود، به دلیل وقوع خشکسالی‌های گسترده در ایران، احتمالاً شاهد کاهش سهم نیروگاه‌های برقابی و افزایش سهم نیروگاه‌های حرارتی و هسته‌ای در آینده‌ای نزدیک خواهیم بود.

باتوجه به وضعیت فعلی، شما چه راهکاری را برای افزایش سهم انرژی‌های تجدید پذیر در کشورمان می‌شناسید؟

ترجمه: محمد نوش زادی مطلق
منبع: Business Insider

پرورش دهندگان میگو در استخرها این مقاله را بخوانید

با استفاده از علف‌های دریایی حاوی ذرات رُس با بیماری کُشنده Vibrio در میگوها مقابله کنید

کردن معضل این بیماری امکان پذیر است. به منظور مراقبت کامل از میگوها در مقابل این بیماری، دقت در آلوده نشدن آنها به این باکتری از اهمیت بالایی برخوردار است. استفاده از آنتی بیوتیک‌ها و شیمیوتراپی از جمله اقدامات مدیریتی جلوگیری از بیماری است، اما این گونه اقدامات به دلیل امکان ایجاد مقاومت در باکتری‌ها و همچنین صدمات محیط زیستی محدود شده‌اند.

یکی دیگر از روش‌های جلوگیری از بیماری Vibrio بهبود بخشیدن سلامت سیستم گوارشی جانوران است. این سیستم یکی از مجاری مهم بدن میگوها برای آلوده شدن به عامل بیماری است. می‌توان برای ایجاد مقاومت در سیستم گوارشی این جانوران، یک تعادل طبیعی به وجود آورده و مانع از توسعه Vibrio و ایجاد سم در دستگاه گوارش شد.

«مرگ زودرس» میگوها در آسیای شرقی شایع است.

یکی از مهمترین بیماری‌های میگوها که در تمامی مراحل زندگی و چرخه تولید موجب مرگ و میر آنها می‌شود بیماری ویبریوزیس (Vibriosis) است که بیش از ۱۰ گونه از عوامل بیماری‌زای آن در میگوها شناسایی شده است؛ اگرچه باکتری‌های Vibrio بخشی از محیط طبیعی و محل کشت و پرورش میگوها می‌باشند اما بیماری ویبریوزیس می‌تواند در یک محیط نامتعادل اتفاق افتاده و باعث مرگ تمامی میگوها گردد. در دو دهه اخیر مرگ دسته جمعی میگوها در استخرهای پرورش گزارش شده است. در میان انواع گونه‌های Vibrio، گونه Vibrio harveyi مهمترین عامل مرگ میگوها بوده است.

با عملیات مدیریتی مناسب، محدود

پرورش میگو به صورت کنونی از سال‌های ۱۹۷۰ شروع شد و در سال ۲۰۱۲ افزون بر ۴ میلیون تن میگو تولید گردید که بیش از ۵۰ درصد آن به صورت پرورشی به دست آمده بود. کشورهای آسیای شرقی و چین از جمله بزرگترین عرضه کنندگان میگو بوده و ۸۰ درصد از تولید جهانی میگو را در اختیار دارند. هر چند تولید میگو به چند دهه اخیر بر می‌گردد اما پرورش دهندگان آن برای اطمینان داشتن از تولید خود با مشکلات متفاوتی روبرو هستند.

میگوها جانوران بسیار حساسی بوده و طغیان برخی از بیماری‌ها که در گذشته اتفاق افتاده به آنها آسیب می‌زند، به عنوان مثال بیماری لکه سفید در سال‌های ۱۹۹۴ و ۱۹۹۵ در آسیای جنوب شرقی خسارات زیادی به بار آورد و از سال ۲۰۱۰ نیز سندرم

پخش شده و موجب بهبودی اثر آنزیم‌های هضم کننده غذا گردند. مزایای مشارکت بین ذرات رس و علف‌های دریایی در پرورسه بیوکاتالیز بدن گونه است که علف‌های دریایی دارای برخی یون‌های فلزی بوده که بعضی اقوات در مواد غذایی وجود ندارند و موجب فعال شدن آنزیم‌ها می‌گردند. این ترکیب بی مانند از علف‌های دریایی و ذرات رس مبدل به ابزاری می‌شود که فعالیت آنزیم‌ها را تشدید می‌کند.

محصول MFeed+ که حاصل این تکنولوژی است، کارایی خود را در چندین مطالعه و بررسی ثابت کرده است و بر روی میگوهای توسط محققان در تایلند به اجرا در آمده است.

افزایش ضریب تبدیل مواد غذایی (MCR)، میانگین افزایش وزن و نرخ رشد میگوها از مزایای MFeed+ و کاهش بیماری Vibrio بوده است.

فاکتورهای ثانوی، ملکولهای مورد نیاز آنزیم‌ها برای فعال شدن می‌باشند. این مواد می‌توانند ارگانیک با غیر ارگانیک بوده و اغلب شامل ویتامین‌ها و یون‌های فلزی هستند.

ذرات رس، مواد معدنی لایه لایه شده‌ای هستند که از پشت سر هم قرار گرفتن ورقه‌ای ملکول‌های آلومینیوم و سیلیسیم درست شده اند و تنوع آنها بستگی به ماده تشکیل دهنده آنها دارد.

در مونت موریلونیت، چند یون فلزی جایگزین یونهای آلومینیوم و سیلیسیم شده‌اند که آن را پدیده جایگزینی می‌گویند.

گروه Olmix (فرانسه) بر پایه نقش ذرات رس از نظر فیزیکی شیمیایی، تحقیقاتی بر پایه ترکیبی از علف‌های دریایی و ذرات رس بر روی دستگاه گوارش میگوها به عمل آورده است.

شکل میکرو نیزه مواد ساخته شده موجب می‌شود تا به خوبی در سیستم گوارش میگوها

بررسی‌های علمی نشان می‌دهد که ذرات رس مزایای زیادی در بهبودی مشکلات هضمی و مواظبت از مخاط دستگاه گوارش داشته و ظرفیت بهبودی در کارایی مواد غذایی را بالا می‌برند.

از نظر تئوری ذرات رس موجب کند شدن حرکت مواد غذایی در روده شده و زمان هضم غذا افزایش می‌یابد، بنابراین هضم بهتری در مواد غذایی صورت می‌گیرد.

به هر حال، این گونه به نظر می‌رسد که عمل ذرات رس موجب ارتقای چگونگی هضم در روده و سایر مکانیسم‌ها می‌شود.

توانایی ذرات رس در ایجاد ارتباط مناسب بین مواد غذایی و آنزیم‌ها، میزان هضم شدن مواد غذایی را بالا می‌برد. برخی مطالعات نشان می‌دهد که افزایش فعالیت آنزیم‌هایی که در رابطه با ذرات رسی می‌باشند نه فقط ناشی از پایداری آنها بلکه به علت وجود فاکتورهای ثانوی در ذرات رس است. به عبارت دیگر

«قانون گریزی» در سایه سیب زمینی سیاست زده

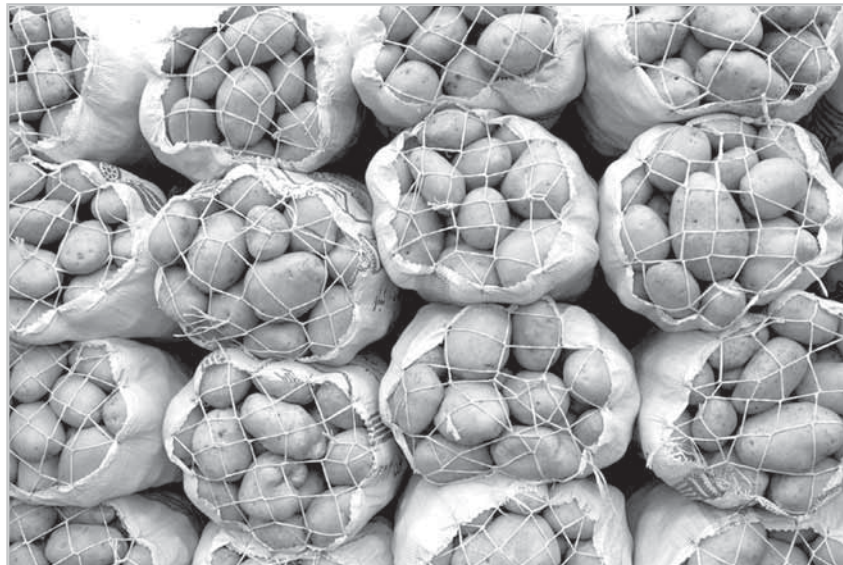
چرخه بازار است اولی امکان ضایع شدن محصول دومی بهم زدن تعادل بازار را در پی دارد، برای مقابله با این دو پدیده خطرناک دارا بودن ظرفیت کافی انبارهای سرد و فنی، سردخانه، صنایع تبدیلی و تکمیلی و نهایتاً «بسترها و زمینه‌های صادراتی» لازم و ضروری است گرچه به دلایل بسیار چنین ظرفیت های طی سالیان متمادی گذشته در کشور ما به وجود نیامده است ولی با فرض وجود تمامی این شرایط همیشه و همواره بخشی از این محصولات که یکباره و حسب ضرورت و برای اجرای قانون بدون عبور از چرخه عرضه و تقاضای متعارف در بازار جمع آوری شده اند، ضایع یا از کیفیت اولیه خارج می شوند و باید برای حفظ محیط زیست امحاء یا دفن

چارچوب حمایت از کشاورزی و کشاورزان و نهایتاً «تولید غذا و کمک به امنیت غذایی، ثبات و آرامش در جامعه و اعمال حکمرانی کم مناقشه، توسط متفکران قانونگذار پیشنهاد، تصویب و سالیان متمادی است کم و بیش در مورد محصولات کشاورزی اعمال شده و می شود. در مسیر اجرای این قانون دو عامل خطرناک وجود دارد اول سریع الفساد بودن محصولات کشاورزی و فرآورده های دام و طیور دوم بازگردانیدن این محصولات به

در هیچ کجای دنیا و در هیچ کشوری اجرای سیاست‌ها و برنامه‌ها بدون الزام کامل به رعایت قوانین مصوب و مقررات مورد توافق دولت‌ها و سایر قوای امکان پذیر نیست بر همین اساس بسیاری از نظریه پردازان می گویند تحقق سیاست‌ها و برنامه‌ها یعنی رعایت قوانین اما سیاسی کاران و سیاست بازان غالباً «حرفهای دیگری بجز اجرای قوانین می گویند و عمل کنند همه اشکالها و درگیرها از همین جا آغاز می شود، خرید تضمینی محصولات کشاورزی یک قانون مصوب و لازم اجراست، اجرای آن جرم نیست عدم اجرای آن بدون دلایل موجه پیگیرد قانونی دارد، این قانون مصوب سال ۱۳۶۸ است در

شوند، اما عده ای "سیاسی کار که" شاخصه بارز آنان نادیده گرفتن قوانین است سعی دارند در پشت مفاهیم ارزشمند و متعالی مورد قبول جامعه چون حیف میل، اسراف و تبذیر، کفران نعمت و ضایع کردن بیت المال، اهداف سیاسی خود را دنبال کنند. این مفاهیم و تکیه بر آنها با اهداف سیاسی از سوی کسانی که خود در مرکز قانونگذاری یعنی مجلس هستند بیشتر آشکار می‌سازد که انگیزه طراحان این موضوعات در میان افکار عمومی نه به واقع

تبدلی کمبود انبارهای سرد و فنی یا سردخانه و حتی نبود نوع سیب زمینی با عمر طولانی قابل نگهداری بیشتر یا فریز شدن، جمع آوری و به دلیل فاسد شدن امحاء یا در زیر خاک دفن شده است حتی در بسیار موارد توسط کشاورزان به این دلیل که قیمت تضمینی آنقدر کم بوده است که هزینه برداشت را پوشش نمی‌داده استروی زمین باقی مانده است. سیب زمینی بهاره از نوعی است که امکان نگهداری آن بسیار کوتاه است. همگان می‌دانند در مقطع

برای حل یک معضل اقتصادی بلکه نوعی جلب توجه و سیاست بازی است زیرا اینان خود بخوبی از فرآیند چند وجهی قوانین و مقررات و ضرورت اجرای آنان اطلاع دارند، اینان همان هایی هستند که اگر قانون خرید تضمینی از سوی دولت به موقع اجرا نشود به بهانه دفاع از کشاورزان همین برخوردها را می‌کنند، باید دانست سیب زمینی یکی از اقلام ۲۴ گانه خرید تضمینی است به واقع اگر مازاد این محصول بحران آفرین که مدام افزایش و کاهش تولید آن مسئله ساز بوده است خریداری، نگهداری تبدیل، صادر، باز عرضه در شرایط مناسب و یا نهایتاً امحاء نشود بسیاری از کشاورزان نابود می‌شوند، لذا باید خریداری و انبار شود ولی طی سالیان متمادی گذشته و به هنگام مازاد تولید به دلیل عدم امکانات صنعتی و صنایع

انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۸ گزینه توزیع رایگان بجای امحاء که به نظر می‌رسید راه کاری سازنده است علاوه بر اینکه سیاسی شد به کشاورزان نیز خسارت وارد کرد زیرا در چارچوب کشت استمرار، مقدار محصول تولیدی به همان مقدار توزیع رایگان محدود نمی‌شد، بقیه محصول که مقدار تولیدش در سراسر کشور بالغ بر ۴ میلیون تن بوده و حالا بیشتر هم شده می‌بایست به قیمت مناسب و برای بقا کشاورزان در بازار خریداری شود، اینکه برای خود شیرینو عوام فریبی در سطحی گسترده سیب زمینی رایگان توزیع کنیم همان نقص قانون و سیاسی کاری زیان بخش به حال کشاورزان و اقتصاد ملی است. حال نماینده ای از مجلس با ژست حمایت از بیت المال و اعتراض به امحاء هزار و ۷۰۰ تن

سیب زمینی در استان فارس که شرح مسائل فنی و نگهداری و فاسد شده آن به کرات در رسانه‌ها انعکاس یافته است، استعفای خود را به هیات رئیسه مجلس تقدیم می‌کند و پایه همان میدانی می‌گذارد که نتیجه بازی اش برای همگان آشکار شد، باید پذیرفت به دلیل فراوان تاریخی و شرایطی که در آن بوده ایم به ویژه تحریم ها، کشور ما تاکنون کشوری صادراتی نبوده است و از صنایع تبدیلی در خور و حتی وارسته سیب زمینی با قابلیت نگهداری و سردخانه ای بالا برخوردار نیست و البته این یک نقص آشکار و انکارناپذیر است، اما ماهیت قانون خرید تضمینی نیز یک اجبار خشن در قاعده اقتصادی است و در تمامی کشورهای دنیا هم به اشکال مختلف یا از جانب دولت ها یا کارتل ها، انحصارات، سندیکاها و یا اتحادیه های بزرگ اعمال می‌شود، کشور ما در شرایط ویژه ای به سر برده و می‌برد اینطور نیست امروز تصمیم بگیریم ۵۰۰ هزار تن سیب زمینی یا ۱۰۰ هزار تن تخم مرغ یا گوشت مرغ را برای ایجاد تعادل در قیمت ها صادر کنیم به راحتی امکان پذیر باشد و از جانب دیگر ماهیت فساد پذیری محصولات کشاورزی و فرآورده های دام و طیور نیز لامحاله بخشی از خرید تضمینی را به مسیر امحاء و دفن کردن سوق می‌دهد، اگر در حجم بالا رایگان توزیع شود نقص خرید تضمینی برای حمایت از کشاورزان و تعادل قیمت خواهد بود لذا اگر منصفانه امحاء و دفن ۱۷۰۰ تن سیب زمینی استان فارس را مورد مذاقه قرار دهیم باید گفت رخدادی نامطلوب اما اجتناب ناپذیر بوده است، امید روزی که یک کیلو از محصولات کشاورزی و فرآورده های دامی کشور ما به دلیل وجود ظرفیت های بالای صنایع تبدیلی و عرصه مبادلات بازرگانی و صادراتی گسترده میان کشورهای همسایه و سایر کشورها از بین نرود.

منصور انصاری

راهی برای مقاومت بیشتر طیور در مقابل بیماری جهانی مرغبار نیوکاسل

بهبود مقاومت به بیماریها در دام‌ها می‌تواند یکی از راه‌حل‌های درازمدت در رفع بیماری‌ها در مرغ‌ها باشد. محققان دانشگاه جورجیا در آمریکا در یک تحقیق ۴ ساله با جمع‌آوری اطلاعات مربوطه نشان دادند که این پروسه می‌تواند به صورت یک واقعیت در آید.

تکنولوژی به کار گرفته شده در این تحقیق به نام SHRNA است که موجب توقف انتخابی تولید اسیدهای نوکلئیک به وجود آورنده بیماری‌های ویروسی نظیر نیوکاسل می‌گردد. بیماری نیوکاسل یک مشکل جهانی بوده که عامل آن یکی از مرگ‌آورترین ویروس‌ها می‌باشد و در سرتاسر جهان انتشار دارد. نوع غیر بومی ویروس نیوکاسل نابودکننده‌ترین شکل این ویروس است که در آمریکا و کانادا خسارات عظیمی بر جا گذاشته است.

روشی بهتر از واکسینه کردن

ابزار ارتقای مقاومت به بیماری این گروه تحقیقاتی که اخیراً منتشر شده بسیار بهتر از واکسیناسیون در مقابل بیماری بوده چرا که با ارایه یک مقاومت ژنتیکی که قابل انتقال به جوجه‌های پرندگان می‌باشد می‌تواند مانع از انتقال بیماری گردد. برخلاف این روش، بسیاری از واکسن‌ها برای مدت معینی تاثیرگذار بوده و باید به صورت دوره‌ای تکرار شوند. با به کارگیری روش جدید می‌توان مناطقی را که تحت سیطره ویروس نیوکاسل درآمده‌اند و بقای آن می‌تواند خسارت آفرین باشد مورد هدف قرار داد. ممانعت و پیشگیری از چند برابر شدن این ویروس مرغبار در برخی از جوجه‌ها، امکان دارد در نهایت به کاهش انتقال ویروس از یکی به دیگری گردد.

مجدداً واکسینه نکنید

در این روش می‌توان انواعی از بیماری‌های دام و طیور را مورد هدف قرار داد که از آن جمله آنفلوآنزای مرغی و آنفلوآنزای خوکی می‌باشند. با استفاده از این روش می‌توان پرندگانی داشت که در مقابل هر دو بیماری

آنفلوآنزا و نیوکاسل مقاومند و از نظر تئوری هرگز به واکسینه کردن مجدد مرغ‌ها نیازی نیست.

روستائیان می‌باشند می‌تواند آثار معکوسی به بار بیاورد.

حمیل و جابجایی مرغ‌هایی که نسبت

به بیماری‌ها مقاوم شده‌اند می‌تواند یکی از

بهترین راه‌حل‌ها برای بسیاری از کشورها

باشد. یکی از محققان می‌گوید سال‌ها طول

کشیده است تا ما توانسته‌ایم در این تکنولوژی

توفیقات لازم را به دست آوریم و در حال

حاضر آماده‌ایم تا کار خود را گسترش داده و به

مرحله بعدی وارد شویم.

توزیع برنامه ریزی نشده واکسن‌ها

می‌تواند مشکلاتی را به وجود بیاورد. در

کشورهایی که مرغداران یخچال یا وسایل

دیگری برای نگهداری واکسن‌ها در درجه

حرارت‌های مورد نیاز ندارند امکان بروز

مشکل وجود دارد که چنین حالتی به ویژه

در مناطق روستایی که مرغ‌ها تنها منبع درآمد

گذر از رخدادهای کشاورزی

تهیه و تنظیم: سیاوش انصاری

سال آبی جاری است.

وی اضافه کرد: دولت تدبیر و امید، نخستین اولویت کاری خود را به احیای دریاچه ارومیه اختصاص داده و در این خصوص برنامه ریزی‌ها و اقدامات بسیاری را انجام داده است که با این اقدامات، امیدها برای احیای دریاچه بسیار بیشتر شده است.

استاندار آذربایجان غربی نیز در این جلسه گفت: مشارکت قابل توجه کاندیداهای مجلس خبرگان رهبری و مجلس شورای اسلامی در شهرستان‌های مختلف نشان دهنده وجود فضای شادابی و امید در استان است.

دریاچه ارومیه به عنوان بزرگترین دریاچه داخلی ایران با وسعت ۵۷۰۰ کیلومتر مربعی در شمال غرب کشور قرار دارد که در ۱۸ سال گذشته به دلیل خشکسالی، آب آن سال به

تراز دریاچه ارومیه به ۱۲۷۰/۲۳ متر رسید

بنابر گزارش روابط عمومی حفاظت محیط زیست آذربایجان غربی، پرویز آراسته در جلسه شورای اداری این استان گفت: در حال حاضر سطح تراز دریاچه ارومیه به ۱۲۷۰/۲۳ متر رسیده که ۱۵ سانتی متر بالاتر از تراز ابتدای

کل صادرات کشور هلند در سال ۴۰۰ میلیارد یورو است، خاطر نشان کرد: ۲۰ درصد این صادرات به بخش کشاورزی و باغبانی تعلق دارد.

وی با اشاره به مساحت کم کشورش و جمعیت ۱۷ میلیونی آن ادامه داد: با تمامی این اوصاف، هلند پس از آمریکا دومین صادرکننده محصولات کشاورزی در جهان است.

هر مانس افزایش همکاری های اقتصادی را فرصتی مغتنم برای دو کشور دانست و تصریح کرد: ما همیشه روی نوآوری تأکید داریم، چون معتقدیم با کمی غفلت، سایر کشورها از ما پیشی خواهند گرفت.

کشاورزی افغانستان کشت پاک را تجربه می کند

بر اساس گزارش دفتر مواد مخدر و جرائم سازمان ملل، در سال جاری در افغانستان، ۱۸۳ هزار هکتار زمین به زیر کشت خشخاش رفته، در حالی که این رقم در سال گذشته ۲۲۴ هزار هکتار بوده است.

مسئولان اداره مبارزه با مواد مخدر و جرائم سازمان ملل متحد این کاهش کشت خشخاش را از سال ۲۰۰۹ به این سوبی سابقه خوانده اند.

به اساس این گزارش، بیشترین کشت خشخاش از سوی کشاورزان در افغانستان در ولایات جنوبی و غربی این کشور صورت می گیرد. هلند در جنوب افغانستان در صدر تولیدکنندگان خشخاش قرار دارد. ولایت بلخ که پیش از این عاری از کشت خشخاش شده بود، دوباره شامل ولایاتی شده که در آن خشخاش کشت می شود. اکنون ۱۴ ولایت افغانستان عاری از کشت خشخاش

سال کاهش یافته و در حال حاضر حدود یک میلیارد متر مکعب آب در آن وجود دارد. این در حالی است که میزان آب موجود در آن در بالاترین سطح به حدود ۳۲ میلیارد متر مکعب رسیده بود و میزان آب آن در تراز اکولوژیک آن حدود ۱۴ میلیارد متر مکعب است.

دومین صادرکننده محصولات کشاورزی در جهان:

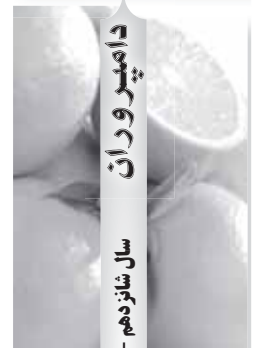
با کمی غفلت در نوآوری، سایر کشورها از ما پیشی خواهند گرفت

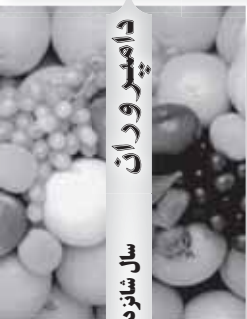

مدیرکل دفتر امور بین الملل و سازمان های تخصصی وزارت جهاد کشاورزی در نخستین انجمن (فوروم) فعالان اقتصادی بخش کشاورزی دولت ایران و هلند در وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به اینکه حجم تجارت کشاورزی بین دو کشور با وجود مسائل ناشی از تحریم ها در سال های اخیر در مقایسه با کشورهای دیگر بسیار بالا بوده است، گفت: حجم کل تجارت کشاورزی بین ایران و هلند در سال ۱۳۹۳ خورشیدی، ۹۰۰ میلیون دلار بوده است.

هومن فتحی این جلسه را نقطه عطفی برای شروع همکاری های دو جانبه و افزایش ارتباطات بین بخش خصوصی و فعالان اقتصادی اعلام کرد و افزود: با توجه به اینکه در تبادلات تجاری بین دو کشور سهم ایرانی کمتر بوده است، امیدواریم بتوانیم گامی در جهت افزایش هر چه بیشتر حجم تجارت، بهبود تراز تجاری و افزایش سهم ایران در تجارت برداریم.

در ادامه جلسه، لوک هر مانس رئیس گروه فعالان اقتصادی کشاورزی و باغبانی هلند با بیان اینکه میزان

کرد. وی با اعلام اینکه پیش‌بینی میزان تولید گندم در اسفندماه امکان‌پذیر است، از افزایش دوبرابری تولید کلزا نسبت به سال گذشته خبر داد و میزان سطح زیر کشت این محصول در سال جاری را ۸۰ هزار هکتار اعلام کرد. معاون وزیر جهاد کشاورزی در امور زراعت گفت: برای رسیدن به امنیت غذایی و پایداری تولید باید سطح زیر کشت گندم را کاهش دهیم و بخشی از آن را به کلزا اختصاص دهیم.

کشاورز با اشاره به رعایت تناوب کشت گندم و کلزا افزود: سطح کنونی زیر کشت گندم تهدیدآمیز است، به گونه‌ای که از کنترل خارج شده و تنها راه حل، تناوب کشت گندم و کلزا است.

وی خاطر نشان کرد: با رعایت تناوب کشت گندم و کلزا، میزان تولید گندم کاهش نمی‌یابد، بلکه شاهد افزایش ۱۷ درصدی عملکرد گندم خواهیم بود.

کشاورز با اشاره به تولید یک میلیون و ۸۵۰ هزار تن برنج ادامه داد: وزارت جهاد کشاورزی از کاشت برنج تنها در استان‌های گیلان و مازندران حمایت می‌کند و در صورت کاشت این محصول در سایر استان‌ها، هیچ‌گونه تسهیلاتی به کشاورزان داده نمی‌شود.

گفتنی است نمایشگاه ملی تخصصی تکنولوژی زیرساخت‌های کشاورزی از ۲۴ تا ۲۷ آذرماه در استان البرز برگزار شد.

یارانه ۱۵۰۰ ریالی برای صادرات هر کیلوگرم

سیبزمینی پرداخت می‌شود

بنابر گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت جهاد کشاورزی، در راستای سیاست حمایتی وزارت جهاد کشاورزی در کمک به صادرات و توسعه بازارهای صادراتی محصولات کشاورزی مازاد بر نیاز داخل، یارانه ۱۵۰۰ ریالی برای صادرات هر کیلوگرم سیب زمینی پرداخت می‌شود.

این گزارش می‌افزاید: کلیه صادرکنندگان اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی (خصوصی یا تعاونی) که تاریخ خروج درج شده در پشت پروانه صادراتی آنها از

است. به دنبال کاهش کشت خشخاش، تولید تریاک در این کشور نیز به حدود ۳۳۰۰ تن یعنی ۴۸ درصد کاهش یافته است. کاهش تولید تریاک سبب افزایش قیمت آن در بازارها شده است. در گزارش اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل آمده که قیمت یک کیلو تریاک در سال جاری از ۱۳۱ دلار به ۱۷۰ دلار رسیده است. سلامت عظیمی، وزیر مبارزه با مواد مخدر، در نشست اعلام این گزارش گفت که همکاری مردم با ادارات مبارزه با مواد مخدر دلیل کاهش کشت خشخاش در افغانستان بوده است. در گزارش اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل آمده است که تلفات انسانی در مبارزه با مواد مخدر در افغانستان نیز در سال جاری کاهش یافته است. بر اساس معلومات این گزارش شمار تلفات انسانی در سال ۲۰۱۵ نسبت به سال ۲۰۱۲ از ۱۴۳ نفر به پنج نفر کاهش یافته است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد:

رعایت الگوی کشت در ۲۹ استان کشور

به گزارش خبرنگار خبرگزاری کشاورزی ایران (ایانا)، معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی در حاشیه افتتاح هشتمین نمایشگاه ملی تخصصی تکنولوژی زیرساخت‌های کشاورزی با بیان اینکه در سال جاری ۲۹ استان تاریخ کشت را رعایت کرده‌اند، از افزایش مصرف ۲۵ درصدی بذر نسبت به سال گذشته خبر داد.

عباس کشاورز با بیان اینکه امسال بیش از ۴۰۰ هزار تن بذر گندم بین کشاورزان توزیع شده است، بر تولید ۱۰۰ درصد بذرهای توزیع شده در داخل کشور تأکید

عباس زارع با بیان اینکه در سال گذشته یک هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان به اجرای طرح سامانه‌های نوین آبیاری اختصاص یافت که تنها ۷ درصد آن محقق شد، گفت: با توجه به مصوبات دولت و مجلس از اهداف ما برای برنامه ششم توسعه تجهیز سالانه ۵۰۰ هزار هکتار اراضی به سیستم‌های نوین آبیاری است تا در نهایت بتوانیم چهار میلیون هکتار از اراضی آبی کشور را به این سیستم مجهز کنیم.

وی با اشاره به وجود ۸۰۰ مجری، ۴۰۰ مشاور، ۳۰۰ تولیدکننده و ۲۰ واردکننده برای اجرای این طرح و تأمین تجهیزات مورد نیاز کشور به وجود ۳۰۰ هزار چاه غیرمجاز در کشور اشاره کرد و افزود: طبق قانون مصوب مجلس در سال ۸۹ مقرر شد تا تمام چاه‌های غیرمجازی که تا سال ۱۸۵ احداث شدند، تعیین تکلیف شوند.

زارع در پایان با بیان اینکه یکی از مصوبه‌های شورای عالی آب، طرح تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی است که باید با هماهنگی دو وزارتخانه جهاد کشاورزی و نیرو اجرا شود، یکی از راهکارهای استفاده بهینه از آب را تحویل حجمی آب عنوان کرد و اظهار داشت: برای این منظور باید کنترلهایی توسط وزارت نیرو روی چاه‌های مجاز تعبیه شود.

رشد شاخص قیمت تولیدکنندگان مرغداری صنعتی کشور از ۱۵۲ به ۲۲۷ درصد

فعالیت مرغداری به شیوه صنعتی به منظور تولید مرغ گوشتی و تخم مرغ خوراکی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و از آنجاکه در فعالیت پرورش انواع

اول بهمن ۹۳ به بعد می‌باشد، لازم است جهت تکمیل مدارک دریافت یارانه صادراتی سیب زمینی به سازمان جهاد کشاورزی استان صادرکننده کارت بازرگانی مراجعه نمایند. در ادامه این گزارش آمده است: در دولت یازدهم، وزارت جهاد کشاورزی مجموعه‌ای از سیاست‌ها و برنامه‌ها را به منظور پشتیبانی از تولید داخلی و فراهم کردن زمینه‌های توسعه بازارهای صادراتی در دستور کار قرار داده و در این راستا با گسترش تعاملات بین المللی و ایجاد زیرساخت‌های لازم نسبت به گسترش همکاری‌های بین المللی و انعقاد تفاهم نامه‌ها و موافقت نامه‌های بهداشت دامی و گیاهی با کشورهای هدف اقدام کرده است. این گزارش می‌افزاید: در پرتو این سیاست‌ها، بیش از ۴۰۰ هزار تن سیب زمینی مازاد بر نیاز داخل صادر شده و همچنین برای اولین بار رکورد صادرات ۱۵۰ هزار تن مرغ و تخم مرغ به ثبت رسیده است.

در حاشیه هشتمین نمایشگاه زیرساخت‌های کشاورزی اعلام شد:

تجهیز سالانه ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی به سیستم‌های نوین آبیاری

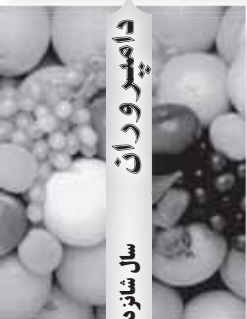
به گزارش خبرنگار خبرگزاری کشاورزی ایران (ایانا)، مجری طرح سامانه‌های نوین آبیاری در مراسم افتتاحیه هشتمین نمایشگاه زیرساخت‌های کشاورزی در استان البرز در جمع خبرنگاران از صرفه‌جویی چهار هزار و ۴۰۰ مترمکعب آب، افزایش ۳۰ درصدی تولید و کاهش ۲۵ درصدی مصرف سموم با اجرای طرح سامانه‌های نوین آبیاری در هر هکتار خبر داد.

دامپروان

سال شانزدهم - شماره ۱۶۷ - آذر ۱۳۹۴

۴۴

این سال، شاخص قیمت تمامی اقلام و گروه‌های مورد بررسی افزایش یافته است که بیشترین میزان افزایش در اقلام مربوطه، به کود با ۱۰۲٫۴۲ درصد می‌رسد و در گروه تخم مرغ، این تغییرات به ۱۱٫۶۵ درصد رسیده است، در حالی که مقایسه شاخص کل استان‌ها نشان می‌دهد که تمامی استان‌های کشور به غیر از کرمانشاه و زنجان با افزایش روبه‌رو بوده‌اند و بیشترین افزایش مربوط به استان چهارمحال و بختیاری با ۵۰٫۴۸ درصد است. شاخص کلی قیمت تولیدکننده محصولات مرغداری‌های صنعتی کشور در سال ۱۳۹۱، ۱۳۹۸، ۱۵۲٫۷۸ درصد بوده که این عدد در سال ۱۳۹۲ به ۲۰۸٫۱۴ درصد و در سال ۹۳ نیز بارشد روبه‌رو بود و به ۲۲۷٫۲۵ درصد رسید.

شریک خاموش بشریت را دریابیم!

انتشار گزارش فائو که «وضعیت منابع خاک در جهان» نام دارد و توسط پل میان دولتی فنی خاک فائو با مشارکت ۲۰۰ دانشمند حوزه خاک از ۶۰ کشور جهان تهیه و ارائه شده استمقارن شد با روز پنجم دسامبر (۱۴ آذر) و پایان سال جهانی خاک ۲۰۱۵ که به عنوان ابتکار عملی برای بالا بردن سطح آگاهی‌های جهانی نسبت به اهمیت مقوله خاک به عنوان «شریک خاموش بشریت» تأکید داشت.

خوزه گرازیانو داسیلوا، مدیر کل فائو در این خصوص گفت: از بین رفتن بیشتر خاک مولد، منجر به لطمات جبران ناپذیر به تولید و امنیت غذایی می‌شود، چرا که این فرایند به صورت بالقوه میلیون‌ها نفر را به سوی گرسنگی و فقر سوق می‌دهد.

وی افزود: با این حال، گزارش اخیر ارائه‌کننده شواهدی است که نشان می‌دهد می‌توان از لطمات وارده بر خاک و تبعات آن دوری جست.

مدیر کل فائو در مقدمه این گزارش نسبتاً طولانی ۶۵۰ صفحه‌ای، با تأکید بر اینکه مندرجات این گزارش کمک ارزشمندی در جهت اقدامات اساسی در تمامی سطوح

دام به شیوه سنتی با توجه به وسعت و ظرفیت مراتع کشور محدودیت‌هایی وجود دارد، به علاوه بیشترین دام‌ها نیز از نظر تولید، بازدهی چندانی ندارند، توسعه فعالیت‌های صنعتی در سال‌های اخیر شتاب بیشتری در صحنه اقتصاد کشور گرفته است.

شاخص‌های قیمتی تولیدکنندگان محصولات مرغداری‌های صنعتی بیان‌گر تغییرات قیمت محصولات مرغداری‌های صنعتی نسبت به سال پایه است.

مرکز آمار ایران شاخص قیمت تولیدکننده

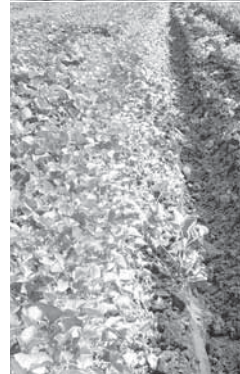
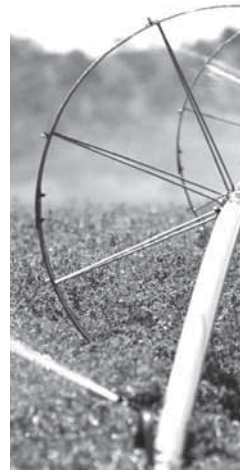

محصولات مرغداری‌های صنعتی را از سال ۱۳۸۸ خورشیدی در دستور کار خود قرار داده و اکنون بر اساس سال پایه (۱۳۹۰) نتایج شاخص را منتشر کرده است.

بر اساس این پژوهش، درصد تغییرات شاخص قیمت تولیدکننده محصولات مرغداری‌های صنعتی کشور در بهار سال ۱۳۹۳ نسبت به فصل گذشته ۰٫۱۹ درصد افزایش و نسبت به فصل مشابه سال قبل ۲۷٫۴۳ درصد افزایش داشته است که این تغییرات در تابستان به ۲٫۱۱ و ۱۳٫۶۱ درصد رسیده و در فصل زمستان از ۱۷٫۱۷ درصد به ۷٫۸۵ درصد کاهش یافته است.

همچنین این بررسی نشان می‌دهد، درصد افزایش شاخص سال ۱۳۹۳ خورشیدی نسبت به سال قبل ۲۷٫۴۳ درصد بوده که این نسبت در مقایسه با سال ۱۳۹۲، ۳۶٫۲۴ درصد بوده است.

این پژوهش آورده است: شاخص قیمت تولیدکننده محصولات مرغداری‌های صنعتی کشور در سال ۱۳۹۳ خورشیدی نسبت به سال قبل ۹٫۱۸ درصد افزایش یافته است و به عدد ۲۲۷٫۲۵ رسیده است. همچنین در

آلاینده‌های خاک، غرقاب، تراکم خاک، آب بندی خاک، شوری و در نهایت از بین رفتن تنوع زیستی خاک تأکید دارد. گزارش مذکور به این نکته می‌پردازد که چگونه یک اجماع عمومی بر سر استراتژی‌های مرتبط با خاک وجود دارد، به طوری که از یک سو به افزایش تامین غذا و از سوی دیگر به حداقل رساندن آثار زیان بخش زیست محیطی تأکید داشته باشد.

شایان ذکر است، راهکار ارائه شده از سوی فائو بر تمرکز فعالیت‌های مدیریت پایدار خاک تأکید دارد که لازمه آن مشارکت ذینفعان در تمامی سطوح از دولت‌ها گرفته تا کشاورزان خرد است.

خاموشی ۹۸ حلقه چاه عمیق با همکاری کشاورزان در بافت کرمان

به گزارش روابط عمومی جهاد کشاورزی کرمان، علیپور، مدیر جهاد کشاورزی شهرستان بافت گفت: به منظور صرفه جویی و کمک به ذخیره سازی آب‌های زیرزمینی، موتور پمپ ۹۸ حلقه چاه عمیق در منطقه دشتاب با همکاری کشاورزان در حضور فرماندار شهرستان و روسای ادارات امور آب و برق از شانزدهم آذرماه خاموش شد.

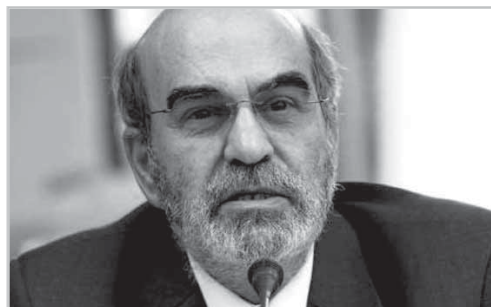
وی افزود: خاموشی پمپ‌های چاه‌های کشاورزی به مدت ۴۵ روز ادامه دارد که با این روش ۳،۵ میلیون متر مکعب آب در دشت‌های شهرستان دشتاب ذخیره و آب‌های زیرزمینی دشت تقویت می‌شود.

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان بافت خاطر نشان کرد: این امر سبب جلوگیری از عواقب برداشت‌های

با هدف مدیریت پایدار منابع خاک تلقی می‌شود، افزود: این رویکردی است که در نهایت تعهد جامعه بین‌المللی برای تحقق اهداف توسعه پایدار را به همراه دارد.

بنابر این گزارش، هر ساله ۲۵ تا ۴۰ میلیارد تن خاک سطحی در جهان دچار فرسایش می‌شود که این فرآیند

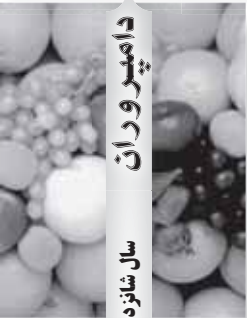
به میزان قابل توجهی به کاهش تولید محصولات زراعی و عدم توانایی خاک در ذخیره سازی چرخه کربن، مواد مغذی و آب می‌انجامد. فرآیند مذکور موجب شده است که هر ساله تولید غلات در جهان در پی فرسایش خاک به میزان ۷،۵ میلیون تن کاهش یابد.

فائو در گزارش خود می‌افزاید، چنانچه اقدامات لازم جهت مقابله با فرسایش خاک رخ ندهد تا سال ۲۰۵۰ به میزان ۲۳۵ میلیون تن از مجموع تولیدات غلات جهان کاسته خواهد شد. این میزان کاهش تقریباً برابر با خارج کردن ۱،۵ میلیون کیلومتر مربع خاک از چرخه تولید غلات در جهان است که حدوداً برابر با کل مساحت زمین‌های زراعتی کشور هندوستان می‌شود.

انباشته شدن نمک در خاک موجب شده تا تولید محصولات زراعی در برخی مناطق کاملاً از بین برود. موارد شوری خاک که به واسطه مداخله‌های انسانی رخ داده است در حال حاضر ۷۶۰ هزار کیلومتر مربع را تحت تاثیر خود قرار داده که تقریباً از مجموع مساحت کل اراضی زراعی برزیل نیز فراتر رفته است.

گزارش اخیر فائو بر ۱۰ تهدید عمده فراروی کارکردهای خاک از جمله فرسایش خاک، فقدان کربن ارگانیک خاک، توازن مواد مغذی، اسیدی شدن خاک،

که برای رفع آن باید تلاش کرد. این موضوع نیاز به یک هم‌اندیشی و رایزنی‌های مؤثر بین دو کشور دارد.

۲۵ درصد عشایر کشور زیر پوشش بیمه قرار دارند که معالی قندالی رئیس سازمان امور عشایر در نشست شورای عشایری استانی زداظهار کرد: از سال گذشته یکی از شاخص‌های ارزیابی استانها موضوع بیمه عشایر قرار گرفته است.

وی خاطر نشان کرد: در حال حاضر ۵۲ هزار خانوار عشایری (۲۵ درصد عشایر) و پنج میلیون رأس دام عشایر زیر پوشش بیمه قرار دارند.

قندالی با بیان اینکه ۲۱۴ هزار خانوار عشایری با جمعیت یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در ۸۵۰۰ نقطه جغرافیایی ایران حضور دارند، خاطر نشان کرد: عشایر ۲۵ درصد گوشت فرمز و ۳۵ درصد صنایع دستی کشور را تولید می‌کنند و حوزه قلمرو آنها حدود ۵۹ درصد وسعت کشور را در بر می‌گیرد. رئیس سازمان امور عشایر اظهار کرد: عشایر میراث داران واقعی فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی هستند چرا که فرهنگ و تمدن کشورمان در جامعه عشایری تبلور یافته است.

ماهی سالمون تراریخته به بازار آمد

بنابر گزارش سازمان غذا و داروی آمریکا، این ماهی برای گرفتن تایید مسوولان راهی طولانی پیموده و کار روی این ماهی از سال ۱۹۸۹ میلادی آغاز شد و از پنج سال پیش اجازه پرورش آن در دریاچه‌های آزمایشگاهی مصنوعی صادر شده است.

تغییر ژن‌های ماهی سالمون با این هدف انجام شده که سرعت رشد آن بیشتر شود. حاصل کار مهندسان ژنتیک، ماهی سالمونی است که با سرعت دو برابر دیگر ماهی‌های این خانواده رشد می‌کند.

این ماهی‌های ارایه شده به بازار، دارای برچسب ویژه‌ای نخواهند بود و مانند بقیه ماهی‌های سالمون به فروش می‌رسند. چرا که سازمان غذا و داروی آمریکا پس از بررسی به این نتیجه رسیده که گوشت این ماهی

بی‌رویه در آینده مانند نشست زمین و افزایش عمق چاه‌ها خواهد شد.

پیشنهاد صادرات ۵۰۰ هزار تن مرکبات به روسیه

به گزارش خبرنگار خبرگزاری کشاورزی ایران (ایانا)، نایب رئیس خانه کشاورز در حاشیه نمایشگاه تکنولوژی زیرساخت‌های کشاورزی البرز گفت: برای جلوگیری از ضرر و زیان باغداران به دولت پیشنهاد داده‌ایم که مقدمات صادرات ۵۰۰ هزار تن مرکبات به روسیه را فراهم کند.

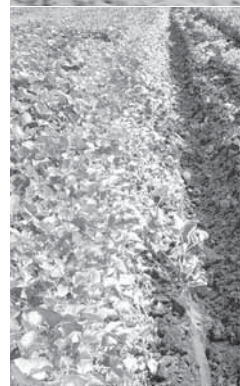
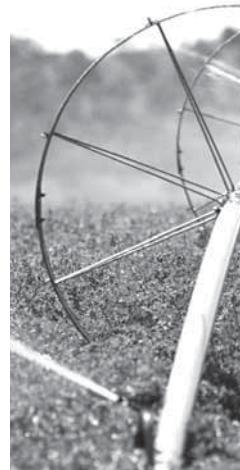
عنایت‌الله بیابانی با اشاره به اینکه در سال جاری، تولید مرکبات حداقل به دو برابر میزان سال گذشته خواهد بود، افزود: هیچ ردی از خسارت‌های قابل توجه در باغ‌های شمال دیده نمی‌شود و آن‌طور که از شرایط به نظر می‌رسد، سال پرباری در پیش است.

به گفته وی، اما این پرباری شاید کمی نگران‌کننده نیز باشد؛ زیرا اگر از هم‌اکنون به صادرات فکر نکنیم، ممکن است مازاد تولید، سناریوی تهدیدکننده به وجود آورد.

نایب رئیس خانه کشاورز خاطر نشان کرد: به همین دلیل نیاز به یک ساختار مناسب برای صادرات به وضوح احساس می‌شود. شکی نیست که اگر امکاناتی برای صادرات نداشته باشیم، تمام برنامه‌ریزی‌های ما در راستای حمایت از تجار، نقشی تضمین‌کننده داشته و از این مزیت نسبی نهایت استفاده را ببریم.

بیابانی تصریح کرد: کشورهای نظیر عراق و روسیه برای برخی محصولات تعرفه‌های بالایی تعیین کرده‌اند

در ماه سپتامبر در مالزی قراردادهای فروش روغن پالم به تاریخ ۲۲ نوامبر با ۲۱۵۹ رینگت و قراردادهای به تاریخمی ۲۰۱۶، با ۲۴۲۳ رینگت بسته شد، که این مساله نشان می دهد زمینه برای افزایش قیمت روغن پالم طی ماه های آینده وجود دارد.

انتظار می رود طی ۶ ماه آینده نرخ روغن پالم با ۱۸۰- ۱۶۰ دلار افزایش به ۷۵۰ دلار تحویل در بندر روتردام رسد. همچنین کاهش بهای روغن سویا موقتی خواهد بود. کشورهای آسیای جنوب شرقی: در ۱۰ روز منتهی به ۲۰ نوامبر باران در مناطق اصلی تولید کننده روغن پالم اندونزی بارید، هر چند که در برداشت محصول تاخیراتی را موجب گردید، اما موجب افزایش رطوبت خاک این مناطق نیز شد.

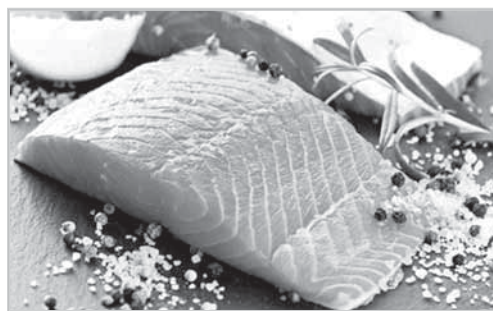
فاز نخست پالایشگاه غلات کشور با سرمایه گذاری

بخش خصوصی مورد بهره برداری قرار گرفت

معاون اول رئیس جمهوری در جریان سفر به استان البرز، با حضور در مجتمع کارخانه های فرآوری غلات (فروکتوز)، از بخش آماده سازی تولید فروکتوز و بخش ذخیره سازی غلات در این مجتمع بازدید کرد. در فاز نخست پالایشگاه غلات کشور قند مایع (فروکتوز) تولید و در اختیار صنایع غذایی کشور قرار می گیرد.

اسحاق جهانگیری در جریان این بازدید که سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رئیس جمهوری؛ محمود حجتی، وزیر جهاد کشاورزی؛ سیدحمید طهایی، استاندار البرز و حسن رکنی، معاون امور دام جهاد کشاورزی وی راهمراهی می کردند، از میزان سرمایه گذاری و ظرفیت های تولید این پالایشگاه غلات مطلع شد و با مسئولین این مجتمع درباره جزئیات این پروژه گفتگو کرد.

پیرو تاسیس این پالایشگاه، ایستگاه راه آهن زرنام نیز از سوی معاون اول رئیس جمهوری گشایش یافت که امکان انتقال آسان مقادیر زیادی از غلات تولیدی کشاورزان از جنوب و غرب کشور به این پالایشگاه را

کاملاً مشابه گوشت دیگر ماهی های سالمون است. نسل جدید ماهی های سالمون در حوضچه های پرورش ماهی رشد می کنند. جنسیت تمام آنها ماده است و عقیم شده اند. هدف این بوده که امکان مخلوط شدن ماهی های دستکاری شده با ماهی های موجود در طبیعت وجود نداشته باشد.

کاهش تولید روغن پالم از ژانویه تا پایان سال ۲۰۱۶

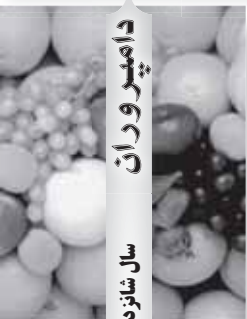
در جهان

گزارش های اخیر صنایع غذایی مالزی حاکی از آن است که تولید روغن پالم این کشور در ماه نوامبر کاهش داشته و این کاهش تولید در ماه های آینده نیز ادامه خواهد داشت.

اجماع نظری نسبت به کاهش تولید روغن پالم از ژانویه تا پایان سال ۲۰۱۶ وجود دارد، اما نگرش ها نسبت به میزان این کاهش همچنان متفاوت است. بر اساس اینباور، میزان رشد تولید روغن پالم در جهان به شدت کاهش خواهد یافت، اما دیگر تحلیل گران این صنعت بر این باور هستند که برای نخستین بار از سال ۱۹۹۸ میلادی تولید روغن پالم کاهش خواهد یافت.

شخصیت حقوقی مستقل و استقلال مالی و اداری است که مطابق اساسنامه و قوانین و مقررات ناظر بر مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی اداره می شود.

در زیر مجموعه مؤسسه جهاد استقلال، مؤسسه فرهنگی و ورزشی جهادگران، شرکت نهادهای دامی جهاد، شرکت سرمایه گذاری جهاد، شرکت صنایع پلاستیک جهاد زمزم، شرکت جهاد سبز و شرکت جهاد حفاری، مشغول فعالیت در بخش های مختلف خدماتی کشاورزی هستند.

پیش از این محمدرضا شافعی نیا، به عنوان عضو هیأت مدیره و مدیر عامل مؤسسه جهاد استقلال در این سمت فعالیت می کرد.

گفتنی است که مصطفی یاسایی پیش از این مدیر عامل شرکت صنایع شیر ایران (پگاه) بود و در دولت یازدهم نیز مدتی به عنوان مدیر عامل شرکت پشتیبانی دام فعالیت داشت.

کاهش صدور مجوزها در بخش کشاورزی برای بهبود فضای کسب و کار

عبدالحمید بخشنده در دومین همایش ملی بهبود فضای کسب و کار با اعلام این که با هدف بهبود شرایط فعالان اقتصادی در بخش کشاورزی صدور مجوزها کاهش یافته است، گفت: به طور نمونه در حوزه باغبانی تعداد مجوزهای صادر شده را از ۳۴ مجوزه ۲ مجوز کاهش دادیم.

معاون وزیر جهاد کشاورزی افزود: در حوزه صنایع

فراهم می نماید.

وجود پالایشگاه غلات برای نخستین بار در کشور می تواند محصول غلات سایر کشورها همچون روسیه را نیز به این کارخانه گسیل کند تا فروکتوز آن استحصال شده و سپس دوباره از طریق خطوط ریلی ارسال مجدد شود. این کارخانه بیشتر برای صادرات محصولات غلاتی و فرآورده های آن ایجاد شده است و موقعیت مناسبی را در این زمینه ایجاد می کند.

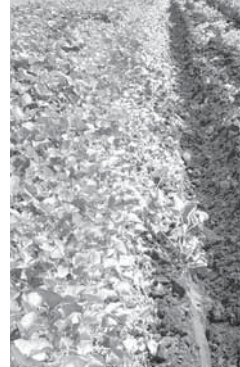
وجود ریل راه آهن در کنار مجموعه های تولیدکننده مواد غذایی در یک شهرک صنعتی پنج درصد از هزینه های تمام شده را کاهش می دهد و می تواند نقطه قوتی برای این بخش باشد.

انتصاب مدیر عامل جدید مؤسسه جهاد استقلال

وزیر جهاد کشاورزی به استناد صورت جلسه مورخ یکم آذرماه ۱۳۹۴ خورشیدی مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده مؤسسه عمومی غیردولتی جهاد استقلال، مصطفی یاسایی را به سمت مدیر عامل جدید مؤسسه جهاد استقلال منصوب کرد.

متن پیام چنین است: «به استناد صورت جلسه مورخ یکم آذرماه ۱۳۹۴ خورشیدی مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده مؤسسه عمومی غیردولتی جهاد استقلال و در اجرای بند (۴) ماده (۸) و ماده (۱۰) و (۱۲) اساسنامه، به موجب این حکم به سمت عضو موظف هیأت مدیره و مدیر عامل مؤسسه جهاد استقلال به مدت دو سال منصوب می شوید».

مؤسسه جهاد استقلال مؤسسه ای عمومی و غیردولتی و مرکز آن تهران است. این مؤسسه دارای

یکهزار و ۲۶۵ میلیون دلار است، ۱۲/۵ درصد سهم بخش کشاورزی است.

وی افزود: با وجود این که صادرات برخی از گروه‌های کالایی نظیر فلزات، سنگ و مواد معدنی، فرش و صنایع دستی در مدت مذکور نسبت به مدت مشابه سال گذشته با کاهش مواجه بوده، اما صادرات بخش کشاورزی بیش از ۴ درصد افزایش یافته است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی ادامه داد: عمده‌ترین محصول صادراتی استان کشمش است که به کشورهای مختلف نظیر امارات، کویت، قطر، آلمان، رومانی، بلغارستان، آذربایجان، ارمنستان و... صادر می‌شود. به گفته وی، حدود نیمی از صادرات کل کشاورزی استان به محصول کشمش اختصاص دارد و طبق آمارهای رسمی حدود ۳۵ درصد صادرات کشمش کشور از گمرکات استان آذربایجان شرقی است.

کلکسیون فعالیت‌های کشاورزی در استان البرز یافت می‌شود

به گزارش خبرنگار خبرگزاری کشاورزی ایران (ایانا)، رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان البرز در حاشیه هشتمین نمایشگاه ملی تخصصی تکنولوژی زیرساخت‌های کشاورزی گفت: با توجه به تنوع قابل توجهی که استان البرز در کشت محصولات مختلف دارد، به جرأت می‌توان گفت که این استان دارای کلکسیونی از فعالیت‌های کشاورزی است.

سیدمجید موسوی با اشاره به اینکه استان البرز تنها نیم درصد سطح زیر کشت را دارد، افزود: با این حال ۲/۲ درصد تولید محصولات کشاورزی کشور در البرز بوده و در بسیاری از محصولات، رتبه‌های برتر را به خود اختصاص داده است.

به گفته وی، این استان در تولید محصولات زراعی و باغی رکورددار است؛ به عنوان مثال تولید محصولاتی مانند گلابی، هلو، شلیل، آلو و گیلاس رتبه‌های نخست و دوم را در استان البرز دارند، همچنین بزرگ‌ترین دامداری

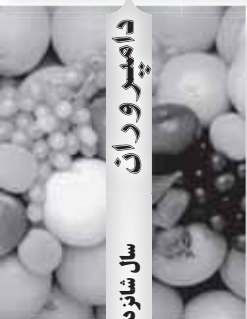
تبدیلی و تکمیلی ۸ مجوز را به ۴ مجوز و در حوزه ثبت گواهی بذر و نهال ۹ مجوز را به ۳ مجوز رساندیم. بخش‌نامه با بیان اینکه در حوزه معاونت زراعت و همچنین مکانیزاسیون کشاورزی همه مجوزهای قبلی برای تسهیل کسب و کار حذف شده است، افزود: در تولیدات دامی ۱۴۴ مجوز وجود داشت که به ۲۰ مجوز رسید. وی گفت: در حوزه تعاون روستایی نیز مجوزها از ۳۵ به ۱۱ مورد و در حوزه دامپزشکی از ۳۹ مورد به ۳۵ مورد کاهش یافته است.

بخش‌نامه با بیان اینکه در این وزارتخانه سامانه جامع مجوزهای کسب و کار با هدف حذف کاغذی مجوزها فعال شده است، گفت: همچنین برای تسهیل در دسترسی به تسهیلات بانکی کشاورزی سامانه الکترونیکی راه اندازی شده است.

۱۲/۵ درصد از کل صادرات غیرنفتی استان آذربایجان شرقی سهم محصولات کشاورزی است

بنابر گزارش روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی، کریم مهری در گفتگو با خبرنگاران گفت: از کل صادرات غیرنفتی استانکه

صنعتی روسیه - ایران و برگزاری نمایشگاه ملی روسیه به تهران سفر کرده بود گفت: پیش از این در دیدار با رئیس کل بانک مرکزی روسیه، پیشنهاد برقراری حساب مشترک و ایجاد روابط کارگزاری بین بانک‌های مرکزی دو کشور مطرح شده بود که آن زمان به دلیل محدودیت‌های تحریم انجام نشد اما امروز شرایط برای انجام این کار فراهم است.

وی گفت: باید هیاتی متشکل از بانک‌های تجاری ایران و روسیه تشکیل شود و با برگزاری نشست‌های کارشناسی، زمینه‌های ایجاد شده و بسترهای لازم برای رفع مانع‌های موجود بررسی شود تا با گسترش روابط بانکی، اقدام‌های عملی را آغاز کرد.

سیف همچنین ایجاد کمیته‌ای فنی برای تعیین سازوکارهای عملیاتی کردن خطوط اعتباری بین دو کشور را خواستار شد و در مورد نرخ مناسب ارز برای صادرکنندگان ایرانی گفت: در ایران به دلیل شرایط تحریم، دو نرخ برای ارزهای خارجی وجود دارد؛ نرخ بین بانکی و یکی بازار آزاد.

وی ادامه داد: به صادرکنندگان به روسیه اجازه داده ایم ارز خود را در بازار آزاد بفروشند و این حمایت خوبی از صادرکنندگان است.

«دنيس ماتتوروف» وزیر صنعت و تجارت فدراسیون روسیه نیز درباره پروژه‌های فراوان مورد توافق میان دو کشور گفت: اجرای این توافق‌ها به برقراری سازکارهای بانکی و مالی نیاز دارد.

گفتمان تجاری صنعتی روسیه - ایران با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت جمهوری اسلامی ایران و وزیر تجارت و صنعت فدراسیون روسیه، در حاشیه برگزاری

کشور در این منطقه قرار گرفته و مقام نخست تولید گل لاله را نیز در کارنامه خود به ثبت رسانیده است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان البرز ادامه داد: از سوی دیگر رتبه دوم تولید قارچ، تولید ۱۱ درصد تخم مرغ کشور و ۴۳۱ هزار تن شیر جزو افتخارات استان بوده و تولید گندم آن نیز با عملکرد ۵/۳ تن در هکتار، از متوسط کشور بالاتر است.

موسوی با بیان اینکه طرحی به عنوان آبیاری به روش میکرو و تیپ از طرف مسئولان این سازمان دنبال می‌شود، خاطر نشان کرد: با اجرای این سیستم‌های آبیاری، تا ۴۰ درصد صرفه جویی در مصرف آب ایجاد شده و تا ۹۰ درصد بیماری‌های خاک‌زی را کاهش می‌دهد. ضمن اینکه از نظر اقتصادی برای کشاورز به صرفه است و مصرف کود و سم را تا ۶۰ درصد تقلیل

می‌دهد. گفتنی است، استان البرز با در اختیار داشتن ۷۵ هزار هکتار سطح زیر کشت که ۴۸ هزار هکتار زراعی و ۲۷ هزار هکتار آن باغی است، در حال حاضر دو میلیون و ۴۰۰ هزار تن انواع محصولات کشاورزی را تولید می‌کند.

صادرکنندگان کالا به روسیه اجازه دارند ارز خود را در بازار آزاد بفروشند

«ولی الله سیف» رئیس کل بانک مرکزی در دیدار هیات روسی که به ریاست وزیر تجارت و صنعت این کشور و به منظور شرکت در مراسم گفتمان تجاری

بهرتر سیاست جدید دولت برای حمایت از کشاورزان، آمادگی کامل دارد.

کلاته رحمانی تصریح کرد: در حال حاضر که ذرت خوزستان در بورس کالا معامله می‌شود، عمده وجه معاملات ظرف دو روز به حساب کشاورزان واریز می‌شود و محصولات در بازاری رقابتی، شفاف و به دور از واسطه‌گری‌های گذشته کشف نرخ می‌شوند؛ همچنین مابه‌التفاوت قیمت کشف‌شده در بورس با قیمت تضمینی اعلامی از سوی دولت نیز ظرف دو هفته به کشاورزان پرداخت می‌شود.

اجرای پروژه بهسازی زنجیره ارزش زعفران با همکاری بانک کشاورزی یونیدو

مدیرعامل بانک کشاورزی در یک نشست خبری در آستانه برگزاری بیست و نهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی و نخستین اجلاس توسعه علوم و فناوری‌های کشورهای اسلامی که از ششم دی‌ماه در تهران برگزار شد، گفت: اتخاذ رویکرد جدید بین‌المللی با تأکید بر گسترش روابط بین‌الملل و تبادل دانش و فناوری‌های نوین و تأکید مدیریت ارشد بانک بر ارتقاء سطح دانش تخصصی کارکنان، تعامل با سازمان‌های تخصصی و افزایش حضور بین‌المللی و نیز افاق جدیدی که متأثر از شرایط پساتحریم فراروی کشور قرار گرفته است که این بانک به‌عنوان تنها بانک تخصصی و پیشرو در نوآوری و به‌کارگیری فناوری‌های نوین در صنعت بانکداری و خدمات مالی بر تقویت فعالیت‌های بین‌المللی خود تأکید کند.

مرتضی شهیدزاده افزود: مهم‌ترین تعاملات و همکاری‌های بین‌المللی بانک کشاورزی عبارت از عضویت بین‌المللی بانک کشاورزی در اتحادیه اعتبارات روستایی و کشاورزی آسیا و اقیانوسیه (آپراکا)، اتحادیه مؤسسه‌های مالی توسعه ملی کشورهای عضو بانک توسعه اسلامی (ادفیمی)، کنفرانس بین‌المللی اعتبارات کشاورزی (سیکا)، اتحادیه منطقه‌ای اعتبارات کشاورزی

نمایشگاه ملی روسیه در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار و تفاهمنامه مشارکت بخش‌های خصوصی ایران و روسیه برای راه‌اندازی خط تولید ماشین‌های برداشت محصول (کمباین) نیز امضا شد.

اجرای سیاست قیمت تضمینی ذرت خوزستان در بورس کالا آغاز شد

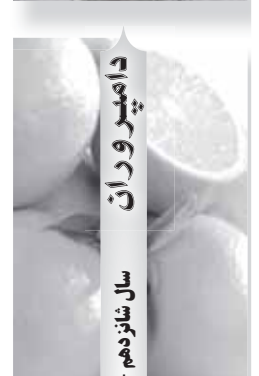
سید مهدی کلاته رحمانی، عضو هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گفت: اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی طی هفته

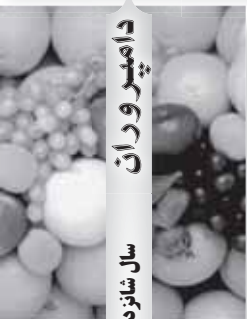

گذشته در قالب سیاست قیمت تضمینی ذرت خوزستان در بورس کالای ایران آغاز شده که تاکنون هیچ مشکلی در روند معاملات گزارش نشده است؛ دلیل اصلی این موضوع، هماهنگی مناسب میان بورس کالا، وزارت جهاد کشاورزی، شرکت پشتیبانی امور دام و سازمان مرکزی تعاون روستایی است.

وی با اشاره به اینکه سازمان مرکزی تعاون روستایی نقش بازارساز را برای معاملات ذرت خوزستان ایفا می‌کند، افزود: بر اساس وظایف محول‌شده، اگر ذرت خوزستان که در قالب گواهی سپرده کالایی روی تابلوی بورس می‌رود، خریداری نداشت، تعاونی‌های روستایی وارد معاملات می‌شوند و با انبار کردن ذرت، در زمان مناسب محصول را فروش یا به مصرف می‌رسانند.

کلاته رحمانی خاطر نشان کرد: البته ما این برآورد را نداریم و معتقدیم که ذرت، محصولی نیست که روی تابلوی بورس کالا بماند و متقاضی نداشته باشد، به هر حال سازمان مرکزی تعاون روستایی برای اجرای هر چه

افتتاح نمایشگاه دائمی بتکا (عرضه محصولات شیلاتی)

پایانه و نمایشگاه دائمی بتکا، شرکت بازرگانی شبکه تعاونی های بخش کشاورزی ایران، متشکل از ۱۲ اتحادیه ملی و سراسری آبیاندر محله تهرانپارس با همکاری سازمان تعاون روستایی تشکیل گردید.

در این نمایشگاه دائمی، مجموعه غرفه ها، محصولات شیلاتی خود را از قبیل ماهی، میگو، محصولات فرآوری شده منجمد و ماهی تازه با قیمت عمده فروشی عرضه می کنند. در مراسم افتتاحیه این پایانه، دکتر عیسی گلشاهی مدیر کل دفتر بهبود کیفیت و فراوری و توسعه بازار آبیان، هدایت اله اصغری مدیر عامل شرکت بازرگانی شبکه تعاونی های کشاورزی ایران، سید مهدی کلاته رحمانی، قائم مقام و عضو هیات مدیره سازمان تعاون روستایی، علیرضا جوانمردی، مدیر کل کالاهای مصرفی سازمان تعاون روستایی و مهندس بالان، مدیر روابط عمومی این سازمان حضور داشتند.

این پایانه، به گفته آرش نبی زاده، مدیر عامل اتحادیه سراسری تعاونی های تکثیر و پرورش ماهیان سردآبی در آینده ای نزدیک محلی برای واردات و صادرات محصولات آبی و سایر محصولات کشاورزی خواهد بود. نشانی این نمایشگاه واقع در انتهای اتوبان همت شرق، سه راه تهرانپارس موسوم به حکیمیه، خیابان استخر، ساختمان شرکت سهامی سابق گوشت کشور است

خاور نزدیک و شمال آفریقا (نناراکا)، هیأت خدمات مالی اسلامی و اتحادیه بین المللی روابط عمومی (ایپرا) است. وی خاطر نشان کرد: این بانک همچنین پروژه های مشترکی را با سازمان ملل در حال برگزاری دارد که از مهم ترین آن می توان به پروژه بهسازی زنجیره ارزش زعفران اشاره کرد که با همکاری سازمان توسعه صنعتی سازمان ملل (یونیدو) و با هدف کمک به افزایش تولید زعفران در بخش کشاورزی، ارتقاء فناوری های فرآوری و افزایش سهم مستقیم بنگاه های خرد و متوسط ایران در بازار جهانی زعفران در حال اجرا است و محل آن استان خراسان رضوی است.

گفتنی است که بیست و نهمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی و نخستین اجلاس توسعه علوم و فناوری های کشورهای اسلامی از ششم تا هشتم دی ماه در محل سالن اجلاس سران در تهران برگزار گردید.

Jihad – e – Keshavarzi Ministry Assistants in Iran Agri Exhibition 2015

The 8th Iran Agri Ati Exhibition 2015 was established in Karaj from 15 – 18 Dec 2015.

In addition to two special newsletters we illustrated about jihad – e – Keshavarzi Ministry assistant`s speeches.

Eng. Abbas keshavarz told about Ministry`s policies to save water in agriculture.

Also, Eng Ali – Morad Akbari, soil and water assistant said about domestic manufacturers of irrigation systems. He added: We are able to increase our yearly plan from 400,000, hac to 500,000, hac, because we have the abilities to achive this goal.

Only Agricultural Economy broke stagnancy and Growth Records

Damparvaran editorial allocated to two subjects in this issue. The first is about stagnante breaking, because the prouduction growth is 11% more than last year. And the second is to approach 5.7% growth in this sector in spite of 1% in all of the country economy.

In this essay, 11th government`s economic problems were analyzed, including the cash siginificant volume that is reminded from the previous government. Also, it pointed to controlling the inflation but not to dissolve the stagnancy.

The only sector which has gone out of stagnancy and has a suitable growth is agriculture. The editor has pointed to some of his essays about subcidies and the danger of cash growth in 2008 – 2013 Damparvaran issues.

Foreign Investment in Agriculture Sector

According to this essay the economy of the country was analyzed. It is clear that the country is faced to a stable stagnante, on the other hand, the inflation treats the conomy. In this condition, the only solution is to attract the foreign invests.

Government can not add more cash to release from stagnante, because an uncontrol lable inflation will occure. So, one of the best options is to attract foreign invests. that can confront to inflation and stagnancy.

Iranians Sinificant Fresence in International Growtech Exhibition Antalya – Turkey

SomanyvisitorswereattendedinDamparvaran Chamber as an Iranian magazine that attends in many Europian and Canadian exhibitions.

Damparvaran Correspondent reported that Growtech Eurasia Exhibition established in 40.000, m2 and 650 exhibitors from Turkey and other 30 countries were attended there.

According to this report more than 75,000 , Visitors from 74 Countries visited it.

Damparvaran Correspondent told about siginificant presence of Iranian exhibitors and visitors in the exhibition.

An Unsimilar Accurance in 21st Publications Exhibition

Damparvaran Magazine analyzed the relationship between jihad – e – Keshavarzi Ministry and the special publications in agriculture sector. According to this report, 50 special magazines attended in a sole chamber that established in cooperation with Public Relation Office of jihad – e – Keshavarzi Ministry.

The motto was “Altogether, to be the Voice of agriculture and farmers”. In Seven days, our experts analyzed the essential and fundamental subjects in agriculture to many of governers, organization representitives, actors, Univercities Professors, farmers and so others.

In the name of GOD

Damparvaran

The Iranian Economic Agricultural
Animal Husbandry & Poultry Magazine

Vol. 16   No.167   62 pp.
Dec 2015

ISSN 1680-1350

Founder and responsible executive:
M. Bijanpour - mnbijanpour@yahoo.com

Under the auspices of:
Editorial council

Manager and Editor in chief:
M. Ansari
ansari@damparvaran.com

Reports Liabe & proof: Faranak Masoudi

International Editor and Overseas Advertisement Executive
M. Ansari

Reporter :
Siavash Ansari

Printing: Miran Print

Address: no.37, Nader St.Tohid Ave.
tehran, Iran - Postal code:
1457884871

www.damparvaran.com

Fax: (+98 21) 66913163

Tel: +98 21 66913162

+98 21 66946250/52

damparvaran@damparvaran.com

- 1) Foreign Investment in Agriculture Sector
- 2) Iranians Significant Presence in International Growtech Exhibition Antalya – Turkey
- 3) An Unsimilar Assurance in 21st Publications Exhibition
- 4) Jihad – e – Keshavarzi Ministry Assistants in Iran Agri Exhibition 2015
- 5) Only Agricultural Economy broke stagnancy and Growth Records

د امپرووران

سال شانزدهم - شماره ۱۶۷ - آذر ۱۳۹۴

۵۵